

MOJ USTAV
2013-2014.

Projekt NDC Sarajevo uz podršku Ambasade Kraljevine Norveške u Sarajevu

IMPRESSUM

Izdavač: Nansen dijalog centar Sarajevo
Hakije Kulenovića 10
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Za izdavača: Ljuljjeta Goranci Brkić

Za izdavača:
Sarajevo
2013

UVOD

PROJEKT MOJ USTAV

Septembra 2013. Nansen dijalog centar Sarajevo (NDC) počeo je provedbu projekta MOJ USTAV, uz podršku Ambasade Kraljevine Norveške u Sarajevu u 18 škola u BiH (Banja Luka, Brčko, Cazin, Doboј, Gradiška, Jajce, Janja, Milići, Sarajevo, Srebrenica, Stolac i Trebinje). Ovaj projekt predstavlja drugu fazu NDCovog obuhvatnog projekta u vezi s Ustavom BiH.

Prva faza projekta imala je naziv «Upoznaj Ustav i ono što ti pruža», a provedena je u partnerstvu s CIVITASom uz podršku Centra civilnih inicijativa u periodu septembar 2012 – juni 2013.

U prvoj je fazi objavljen priručnik «Upoznaj Ustav i ono što ti pruža», a 36 obučeno je za uspješnu uporabu Priručnika u nastavi i vannastavnome radu s učenicima.

Evaluacija prve faze preporučila je, pored ostalog, da se nastavi s ovom vrstom projektne intervencije ali u mnogo širem obuhvatu, jer se jedino tako može postići potrebna učinkovitost i stvoriti šanse za održivost učinka. To je ujedno i strategijski plan NDC glede Ustava BiH.

U drugoj fazi, nastavnici koji su prošli obuku u prvoj fazi provode projektne aktivnosti u 18 srednjih škola radeći u grupama s do 20 učenika, uglavnom iz trećeg razreda. Učenici raspravljaju o Ustavu sa svojim vršnjacima u sekcijama ali i na Facebooku u grupama oformljenim unutar projekta. Pored 18 grupa za učenike postoji i Resursna grupa za nastavnike, gdje oni raspravljaju o metodologijskim i drugim izazovima vezanim za ustavnu tematiku.

Nastavnici potiču učenike na kritičko promišljanje Ustava: kako sve Ustav služi ljudima u BiH? Pod vodstvom nastavnika, učenici raspravljaju i razvijaju prijedloge amandmana uključujući i načine na koje bi Ustav mogao bolje služiti potrebama građana.

Na kraju ovoga vannastavnog modula projekt će sazvati sjednicu s predstavnicima Parlamenta BiH, na kojoj će učenici iz svih 18 škola predstaviti svoje ideje u vezi s ustavnim procesima u BiH. Oko 200 učenika i nastavnika očekuje se da sudjeluju u ovome događaju, što je sjajna prigoda i jedinstveno iskustvo za većinu učenika, koji nisu imali priliku niti susresti svoje vršnjake iz drugih krajeva BiH, napose onih u kojima je dominantna druga etnička grupa. Tada izazov da se predstave pogledi i stavovi o Ustavu u krajnje osjetljivom bh političkom kontekstu postaje razumljiv, saglediv, i, vjerujemo, prevladiv.

U ovoj publikaciji predstavljene su škole, sekcije i ustavne teme kojima su se one bavile (prvi dio), učenički radovi u vezi s ustavnom tematikom (drugi dio) i učeničke i nastavničke intervencije (njihov odabir) u projektnim grupama na Facebooku.

Sarajevo, 30.04.2014.

SADRŽAJ

PRVI DIO. PREDSTAVLJANJE ŠKOLA, SEKCIJA I USTAVNIH TEMA KOJIMA SU SE SEKCIJE BAVILE	6
DRUGI DIO. SAMOSTALNI UČENIČKI RADOVI U VEZI S USTAVNIM PROCESIMA	55
TREĆI DIO. OBJAVE UČENIKA I NASTAVNIKA U VEZI S USTAVNIM PROCESIMA UNUTAR PROJEKTNIH GRUPA NA FACEBOOK (odabir)	62

Босилка Милановић, Средња школа Јања

Мој Устав

*М*огућност да се чује наш глас

*О*сврт на наше јуче, данас и сутра

*Ј*единствена прилика за активан ангажман у уређењу државе

*У*склађивање различитих гледишта као долазак до најбољег рјешења

*С*авјесност и одговорност према изградњи бољег Сутра

*Т*рагање за рјешењима умјесто пасивности

*А*ктиван ангажман у свим друштвеним аспектима

*В*јера да мијењајући наше Данас радимо за боље Сутра свих.

PRVI DIO

PREDSTAVLJANJE ŠKOLA, SEKCIJA I USTAVNIH TEMA KOJIMA SU SE SEKCIJE BAVILE

Srednjoškolski centar Gaudeamus. Banja Luka

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednjoškolski centar Gaudeamus iz Banjaluke je privatna srednja škola. Osnovana je 2011. godine. Ova škola obrazuje učenike IV stepena. Rad se odvija prema nastavnim planovima i programima, koje je odobrilo Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske. Gaudeamus se sastoji od Gimnazije (opšti smjer i računarsko-informatički smjer), Ekonomske škole (ekonomski tehničar i poslovno-pravni tehničar), ekološki tehničar i Medicinske škole (medicinski tehničar i fizioterapeutski tehničar).

Prostor u školskoj zgradi je namjenski uređen za izvođenje nastave i boravak učenika. Škola ima deset velikih prozračnih učionica, od čega pet kabineta sa najsavremenijim učilima, interaktivnim tablama, te ostalom opremom koju zahtijeva nastavni plan i program. Škola posjeduje i savremeni amfiteatar te višenamjenske prostorije za boravak učenika (za slobodne i vannastavne aktivnosti).

Ovu školu krasi posvećenost nastavnika i cjelokupnog osoblja učenicima. Osoblje i nastavnici učenicima pomažu da uče, napreduju i razvijaju svoje talente.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U radu sekcije Moj Ustav u banjalučkom Srednjoškolskom centru Gaudeamus aktivno je učestvovalo osam učenika iz dva odjeljenja trećeg razreda (ekonomski tehničari i poslovno-pravni tehničari). Kroz značajan dio sadržaja priručnika *Upoznaj Ustav i ono što ti pruža* prošli su i ostali učenici trećeg razreda ove srednje škole (ukupno 20 učenika), jer su, koristeći zanimljive vježbe iz Priručnika, obrađivali i teme predviđene u okviru nastavnog predmeta Demokratija i ljudska prava.

Učenici su bili zainteresovani za ponuđene sadržaje i pokazali su kreativnost, baveći se određenim temama. Posebno su ih dotakle teme o ljudskim pravima pa su se bavili razmišljanjem o proširenju liste prava, obezbijeđenih Ustavom BiH.

Treba naglasiti senzibilnost koju su učenici pokazali, raspravljajući o neophodnosti iskazivanja većeg stepena tolerancije u Bosni i Hercegovini.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ove školske godine sekcija Moj Ustav u SC Gaudeamus bavila se različitim temama, ponuđenim u priručniku *Upoznaj Ustav i ono što ti pruža*.

Sljedeće teme su obrađene:

- razvoj ustavne demokratije
- razvoj ideje prava
- funkcionisanje vlasti u Bosni i Hercegovini: grane vlasti, nivoi vlasti, nadležnosti institucija BiH

- analiza Ustava BiH
- građanska i politička prava
- ekonomska i socijalna prava
- nova prava i slobode

Saznanja stečena u okviru teme o novim pravima i slobodama, opredijelila je učenike da se odluče za svoj prijedlog promjene Ustava BiH.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti: Dopuna Člana II (Ljudska prava i osnovne slobode), stav 3 (Katalog prava):

„Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i osnovne slobode iz stava 2 ovog člana, a ona obuhvataju:

- a) Pravo na život.
- b) Pravo da ne budu podvrgnuta mučenju ili nehumanom i ponižavajućem postupku ili kazni.
- c) Pravo da ne budu držana u ropstvu ili potčinjenosti ili na prinudnom ili obaveznom radu.
- d) Pravo na ličnu slobodu i bezbjednost.
- e) Pravo na pravičan postupak u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi s krivičnim postupkom.
- f) Pravo na privatni i porodični život, dom i prepisku.
- g) Slobodu misli, savjesti i vjeroispovijesti.
- h) Slobodu izražavanja.
- i) Slobodu mirnog okupljanja i slobodu udruživanja.
- j) Pravo na brak i zasnivanje porodice.
- k) Pravo na imovinu.
- l) Pravo na obrazovanje.
- m) Pravo na slobodu kretanja i prebivališta.”

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: Predlažemo da se ovoj listi prava doda i sljedeće:

- n) Pravo na socijalnu pravdu kroz eliminaciju siromaštva i poboljšanje kvalitete života

Argumentacija:

Pozivamo se na Povelju o planeti Zemlji

Smatramo da se pitanje socijalne pravde u našoj zemlji potpuno zanemarilo, a umjesto eliminacije siromaštva i poboljšanja kvaliteta života, ide se u suprotnom pravcu – kvalitet života sve više opada uslijed sve većeg siromaštva

Mislimo da se i Ustavom, kao najvišim pravnim aktom jedne zemlje mora zagarantovati ovo pravo građanima

Napominjemo da kvalitet života, uz materijalne, ima i društvene, kulturne, moralne i duhovne dimenzije

Ovom svojom aktivnošću želimo da istaknemo značaj, i materijalnih, ali i duhovnih dimenzija života, koje su u Bosni i Hercegovini potpuno ugrožene i skoro zaboravljene

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U radu sekcije Moj Ustav u banjalučkom Srednjoškolskom centru Gaudeamus aktivno je učestvovalo osam učenika iz dva odjeljenja trećeg razreda (ekonomski tehničari i poslovno-pravni tehničari). Kroz značajan dio sadržaja priručnika *Upoznaj Usta i ono što ti pruža* prošli su i ostali učenici trećeg razreda ove srednje škole (ukupno 20 učenika), jer su, koristeći zanimljive vježbe iz Priručnika, obrađivali i teme predviđene u okviru nastavnog predmeta Demokratija i ljudska prava.

Ekonomska škola. Banja Luka

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Ekonomska škola u Banjaluci jedna je od najstarijih srednjih škola u ovom gradu. Osnovana je 1931. godine kao Trgovačka akademija, a kasnije je dobila sadašnji naziv. Od 1951. godine škola je locirana u zgradi u kojoj se i danas nalazi, u Ulici Kralja Alfonsa XIII br. 34.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U radu sekcije Moj Ustav u banjalučkoj Ekonomskoj školi aktivno je učestvovalo trinaestoro učenika iz pet odjeljenja trećeg i četvrtog razreda, a kroz dio sadržaja priručnika *Upoznaj Ustav i ono što ti pruža* prošlo je svih osam odjeljenja trećeg razreda Ekonomske škole u okviru predmeta Demokratija i ljudska prava.

Učenici su bili zainteresovani za sadržaje koji su im ponuđeni.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ove školske godine sekcija Moj Ustav u Ekonomskoj školi bavila se različitim temama, koje nam je ponudio priručnik *Upoznaj Ustav i ono što ti pruža*. Govorili smo o razvoju ustavne demokratije, razvoju ideje prava. Detaljno smo obradili teme koje se tiču funkcionisanja vlasti u Bosni i Hercegovini: grane vlasti, nivoi vlasti, nadležnosti institucija BiH. U novembru smo posebnu pažnju posvetili analizi Ustava BiH. Bavili smo se i građanskim i političkim pravima, ekonomskim i socijalnim pravima, kao i novim pravima i slobodama.

Tema vezana za ekonomska i socijalna prava navela nas je da odlučimo predložiti amandman na Ustav BiH, jer smo u Ustavu BiH uočili potpunu nelogičnost navedenu u članu IX, stav 2.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti: Član IX, stav 2

„Naknada za lica koja obavljaju funkcije u institucijama Bosne i Hercegovine ne može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije“.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

Naš prijedlog je da se stav 2, člana IX Ustava BiH izbriše

Argumentacija:

- Smatramo da se pitanje naknada ne treba tretirati Ustavom, nego isključivo zakonom
- Posebnim Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH moguće je bliže urediti visinu plate i naknade nosilaca funkcija

- Pri tome bi trebalo voditi računa o potrebi da i plate i naknade budu realno određene u odnosu na prosječnu platu i društveni standard građana ove zemlje
- Plate funkcionera i naknade za lica koja obavljaju funkcije u institucijama BiH trebaju biti u skladu sa društvenim mogućnostima, a ne nečija privilegija

Ekonomska škola. Brčko

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

U gradu na rijeci Savi osnovana je davne 1883/1884. god. kao prva Trgovačka škola u Brčkom, a istovremeno i prva srednja škola te vrste Bosni i Hercegovini. Škola je otvorena radi osposobljavanja kadrova za vođenje trgovinskih poslova koji su u to vrijeme razvijali Brčko brzim tempom. Od školske 1982/83. god mijenja svoj naziv u Centar za usmjereno obrazovanje "Boriša Kovačević" i pod tim nazivom radi sve do školske 1991/92. god.

Od 2001/02. god., primjenom novog Zakona o obrazovanju u Brčko distriktu dolazi do integracije škola i stvaranjem novih nastavnih planova i programa od 3 srednje škole nastaje jedna koja radi pod sadašnjim nazivom JU Ekonomska škola Brčko distrikt, koja trenutno ima 73 zaposlenika.

U školskoj 2013/14. god. upisano je 1018 učenika u 41 odjeljenje. U oblasti administracije, prava i trgovine obrazuju se ekonomski, poslovno-pravni i trgovački tehničari, dok u oblasti ugostiteljstva i turizma su to turistički tehničari, kuhari i konobari.

U okviru škole djeluju i različite sekcije kao što su istorijska, ekološka, novinarsko-literarna, dramska, foto, debatna i različite sportske sekcije. Učenici u okviru praktične nastave, ovisno o obrazovnom profilu, rade u hotelima, restoranima trgovinama, te u prostorijama škole u virtualnim preduzećima.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija u okviru projekta "Moj Ustav" osnovana je u oktobru 2013. god. a intenzivnije radi na pitanjima promjene odredaba Ustava od mjeseca marta tekuće godine. U sekciju je trenutno aktivno uključeno 12 učenika, koji su učenici obrazovnog profila poslovno-pravni tehničar.

Budući da učenici drugog razreda u okviru nastavnog plana i programa u okviru drugog modula izučavaju organizaciju vlasti u Bosni i Hercegovini, samim tim i Ustav, prilično su se zainteresovali za zadatu temu.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Građanska i politička prava

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Alineja preambule Ustava: Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici sa ostalima), građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: Mi, narod Bosne i Hercegovine, utvrđujemo Ustav Bosne i Hercegovine.

Argumentacija:

Budući da politička prava podrazumijevaju prava participacije, tj. prava čovjeka da učestvuje u upravljanju državom i zajednicom, a i prema članu 21 Univerzalne deklaracije o pravima čovjeka, pozivajući se na povelju Ujedinjenih nacija, te Međunarodni i politički pakt o građanskim i političkim pravima (član 25, tačka b), Okvirnoj konvenciji o nacionalnim manjinama "92" a podstaknuti slučajem "Sejdić-Finci" došli smo do sljedećeg:

Da samom izmjenom alineje preambule Ustava dolazi do uzročno-posljedične promjene i drugih odredaba Ustava u smislu da će u katalogu prava član 2 Ustava biti uvedena odredba koja glasi "pravo da bira i da bude biran", te će na osnovu navedenog svi građani naroda Bosne i Hercegovine imati pravo učestvovanja u vlasti.

Prednost je da svi građani imaju jednaka prava u stvarnosti, a ne samo kao zagantovano.

S obzirom na navedeno, član 5 Ustava BiH bi glasio: Predsjednik Bosne i Hercegovine je građanin BiH izabran demokratskim putem od strane naroda Bosne i Hercegovine.

Poljoprivredna škola. Banja Luka

Poljoprivredna škola iz Banja Luke osnovana je davne 1923. godine na vrtovima i njivama tadašnje "Carske bašte" kao Niža poljoprivredna škola i bila prva takva škola na prostoru BiH. Škola je živjela i mijenjala se zavisno od burnih promjena na ovim prostorima. Nosila je razna imena, od Niže poljoprivredne preko Ratarsko stočarske škole, a od 1992. nosi sadašnje ime - Poljoprivredna škola Banja Luka. Na početku je bila, za svoje vrijeme, moderna i dobro opremljena škola. Za 85 godina rada, Poljoprivredna škola je dala poljoprivredi, prehrambenoj industriji i veterinarstvu preko osam i po hiljada svršenih učenika.

Danas, škola je u svojoj prvobitnoj zgradi, koja je proširena i osavremenjena. Od 1998. godine postaje jedna od četiri eksperimentalne škole. Aktivan je učesnik FAR i EU-VET programa. Stručni tim škole učestvovao je u izradi novog Nastavnog plana i programa sa modularnim pristupom. Trenutno školu pohađa oko 900 učenika u zanimanjima: poljoprivredni, veterinarski i prehrambeni tehničar, a od trogodišnjih cvječar-vrtljar, mesar i pekar. Nastavu drži oko 60 profesora. Škola je učesnik međunarodnih i regionalnih projekata i sajмова, a u okviru stručnih predmeta učestvuje na takmičenjima, gdje ostvaruje odlične rezultate. Poseban uspjeh škola ostvaruje u oblasti unapređenja demokratije u školi i takmičenja iz oblasti demokratije i ljudskih prava, gdje je jedna od uspješnijih škola. Ne smije se zanemariti ni rad i aktivnost ostalih sekcija koje postoje u školi a koje uspješno realizuju svoje programske ciljeve.

A sutra... Poljoprivredna škola nastavlja svoju misiju nastojeći da bude vjerna dugoj tradiciji i spremna za izazove budućeg vremena.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Da bi čovjek uspio riješiti neki problem, i izaći iz teške situacije prije svega treba biti informisan, poznavati zakone i propise u svojoj državi i biti aktivan. Komunikacija, razmjenjivanje mišljenja i iskustva, kritičko mišljenje su komponente koje pomažu da čovjek nađe rješenje. Slijedeći te komponente ali i željni znanja iz oblasti ustavnog uređenja, okupili smo se oko sekcije Upoznaj Ustav. Razlozi okupljanja su motivisanost da se, u okviru aktivnosti i problema koji su aktuelni i životni ali i bliski mladim ljudima, aktivno uključimo u procese donošenja odluka kako bismo ostvarili prava i slobode koja nam garantuje Ustav.

Sekcija „Upoznaj Ustav i ono što ti pruža“ Poljoprivredne škole Banjaluka formirana je oktobra 2013 godine. Sekciju čine 23 učenika III1 i III2 odjeljenja naše škole. Krasi nas dobar timski rad, istraživanje, izjašnjavanje i predlaganje što realnijeg rješenja. Trudom i radom se sve može postići, što potvrđujemo našim dosadašnjim prijedlozima. Mi ne odlučujemo o mnogim stvarima, ali bar pokušavamo. Nemamo ništa izgubiti, možemo samo dobiti i naučiti nešto novo što bi trebao biti cilj svakog čovjeka. Pokušajte i vi, nikad se ne zna šta možete uraditi za sebe, ali i za druge.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Naše interesovanje i istraživanje počelo je od prava na adekvatan životni standard. Uočili smo da BiH kao potpisnica navedenih međunarodnih dokumenata za zaštitu ljudskih prava ta prava poštuju samo formalno. (Član II Ustava BiH tačka 7.)

Uočili smo da se odredbe Evropske i Socijalne povelje u okviru prava na rad (Član 4.3 i 5 ESP-a) načelno primjenjuju, dok je u praksi drugačija situacija. Uvidjeli smo da slaba kaznena politika doводи do toga da veliki broj poslodavaca, privatnih i javnih, smatraju plaćanje kazni mnogo manjim troškom nego redovno ispunjavanje zakonskih obaveza radnicima.

Analizirali smo i primjer prava na zdravlje koji se odnosi se na Član VIII.2. ESP-a a tiče se prava na zdravstvenu zaštitu u BiH. Usljed složene strukture države i ovo pravo je garantovano uglavnom na entitetskom nivou i nivou kantona. Uočili smo diskriminaciju naročito u entitetskim zakonima (Član 12-16 Zakona o zdravstvenoj zaštiti RS i Član 18-25 Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH).

Procedura kod izbora članova sudija Ustavnog suda je bilo naročito zanimljiva jer je praksa da se iz FBiH biraju sudije bošnjačke i hrvatske nacionalnosti, a iz RS sudije srpske nacionalnosti. Ovakva procedura nije u skladu sa osnovnim demokratskim principima i pravima, jer prema pravilima Ustavnog suda, osobe koje se ne deklariraju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda ne mogu vršiti funkciju predsjednika suda niti biti članovi suda.

U okviru pitanja prenosa nadležnosti sa entiteta na državu proučavali smo član III stavka 5. Ustava BiH koji se odnosi na saglasnost entiteta u pogledu nadležnosti države u pojedinim segmentima, ali i mogućnosti vraćanja nadležnosti sa države na entitete.

Naročito opredjeljenje posvetili smo Novim pravima i slobodama. Naše opredjeljenje posvetili smo pravu na zdravu okolinu. U skladu sa tim problemom je prijedlog da katalog ljudskih prava treba proširiti jer demokratsko odlučivanje, nadgledanje poštovanja ljudskih prava u oblasti ekologije mora da bude u skladu sa potpisanim Međunarodnim obavezama.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti

“Pravo na zdravu životnu sredinu“. (Dopuna se odnosi na dio II Ljudska prava i osnovne slobode, član 35. Ustava RS, Ustav Federacije BiH, Ljudska prava i slobode član 2.)

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

“Pravo na zdravu životnu sredinu i održiv razvoj, pravo na upravljanje nacionalnim resursima i demokratsko odlučivanje svih građana te pravo na dostupnost dobijanja informacija u ovoj oblasti”.

Argumentacija:

UN Deklaracija iz Ria - Deklaracija o životnoj sredini i razvoju. (Princip 2.”*U skladu sa poveljom UN-a i principima međunarodnog prava “zemlje imaju suvereno pravo da eksploatišu svoje sopstvene resurse, poštujući svoju sopstvenu politiku zaštite životne sredine i razvojnu politiku, a takođe imaju odgovornost da ne prouzrokuju štetu za životnu sredinu”.*

Konvencija o pristupu informacijama i učestvovanju javnosti u odlučivanju, Aarhus 1998. (Svaka Potpisnica osigurava da, u skladu s narednim paragrafima ovog člana, “javni organi vlasti, kao odgovor na zahtjev za informisanjem vezanim za okoline, načine te informacije raspoloživima javnosti, u okviru nacionalne legislative”) Član 4. Stav 1. Arhurska Konvencija.

JU Gimnazija „Vaso Pelagić“. Brčko distrikt BiH

Korijeni gimnazije datiraju još od 1885. godine, od osnivanja Trgovačke škole, koja je dvadesetih godina prošlog stoljeća prerasla u Nižu gimnaziju, zatim u Građansku školu, pa ponovo u Nižu gimnaziju, da bi se konačno školske 1950/1951. godine formiralo prvo odjeljenje Više realne gimnazije. U preko 60 godina postojanja gimnazije u Brčkom, škola je prolazila kroz različite faze razvoja i reforme, u kojima je opstajala i trajala, odolijevajući društvenim promjenama koje su je neminovno doticale.

Ime po velikom reformatoru, prosvjetitelju i narodnom učitelju porijeklom iz naših krajeva, „Vaso Pelagić“, ponijela je od 1965. godine na inicijativu školskog kolektiva poslije preseljenja u novu zgradu. Na taj način trajno je iskazana zahvalnost inicijatoru osnivanja prve „realke“ u gradu.

U sadašnjem statusu JU Gimnazija „Vaso Pelagić“ Brčko postoji od školske 2001/2002. godine, kada je formiran jedinstven kolektiv integracijom škola JU Gimnazija Gornji Rahić-Brčko i Gimnazija „Vaso Pelagić“ Brčko nastavljajući tradiciju gimnazijskog obrazovanja.

JU Gimnazija „Vaso Pelagić“ Brčko trenutno ima 700 učenika, od toga 241 muškarac i 459 djevojaka. Po nacionalnoj strukturi 379 Srba, 264 Bošnjaka i 57 Hrvata.

Misija naše škole je da u demokratskoj atmosferi održi školu koja se voli i u koju se rado dolazi. Kroz odgoj i obrazovanje razvija kod učenika odgovornost za sebe i druge, sa sviješću o potrebi čuvanja i poštovanja drugih i drugačijih.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija je formirana početkom oktobra 2013. godine sa ciljem da okupi učenike koji su zainteresovani za pitanja društvenog života, koji žele kritički i odgovorno da se odnose prema sebi i drugima, da svojom aktivnošću budu primjer svojim vršnjacima. Namjera nam je da se povežemo sa drugim srednjim školama u BiH, da gradimo mostove prijateljstva i razmijenjujemo stavove i ideje o tome kako urediti BiH po mjeri svakog čovjeka, građanina, kao i svih konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina.

U radu sekcije radilo je 20 učenika (Amila Dervišević, Melisa Muminović, Ida Fazlić, Dajana Đuranović, Maida Čandić, Lejla Salijević, Envera Brašnjić, Antonia Anić, Dženita Golić, Elma

Alispahić, Adnela Ahmičić, Ilija Jovanović, Vaso Tešić, Haris Poturak, Kenan Husejnfendić, Pavle Lakić, Muamer Mešić, Nemanja Lazukić, Nemanja Ljubojević, Eldar Trakić). Učenici su radili u prostorijama biblioteke JU Gimnazija „Vaso Pelagić“ radi lakšeg korištenja literature i informatičke podrške.

Sekcijom je rukovodila Mira Đurović profesor sociologije.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Upoznavajući se sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavima entiteta, međunarodnim pravnim dokumentima, Ustavom Norveške, Irske i drugih zemalja, kao i uz pomoć priručnika „Upoznaj ustav i ono što ti pruža“ naučili smo o istorijskom razvoju ustavne demokratije, ustavnim principima, ljudskim pravima i slobodama kao i mehanizmima zaštite ljudskih prava.

Učenici su prošli kroz nastavne sadržaje priručnika, razvoj ustavnosti, ljudska prava, vlast u BiH. Najviše interesovanja, kritičnosti i rada pokazali su u vezi sa pitanjima diskriminacije žena i djece, marginalnih društvenih grupa, za ekonomska i socijalna prava, kao i pitanja funkcionisanja i nadležnosti institucija BiH i odgovornost onih koji predstavljaju izabrane predstavnike u tim institucijama.

Sekcija se bavila najviše pitanjima ekonomskih i socijalnih prava, analizirajući pri tome položaj žena kroz pravo na rad, pravo na socijalnu i zdravstvenu zaštitu, prava djece i kako je ustavno pravno sve to riješeno u Bosni i Hercegovini. Učenici su došli do niza podataka o kršenju elementarnih prava, mobinga, diskriminacije a sve to se prenosi i na nivo političkih prava i sloboda.

Ustavna tema kojom smo se bavili jeste ustavno regulisanje prava i sloboda, to jest odnos pojedinca i vlasti.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti

Član IX Opšte odredbe, stav 2: „Naknada za lica koja obavljaju funkciju u institucijama BiH ne može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije.“

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: „Naknada za lica koja obavljaju funkciju u institucijama BiH može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije.“

Argumentacija

Kao argumentaciju navodimo ustavnopravnu praksu Irske kao i činjenicu da funkcioneri u BiH moraju dijeliti sudbinu radnika koji stvaraju dohodak i sudbinu naroda koji su ih birali. U vrijeme užasne nezaposlenosti, neuspjele privatizacije firmi, stečaja, ekonomske krize u kojoj se zemlja nalazi, stanovništva koje živi ispod granice siromaštva opravdano je tražiti da se u takvim okolnostima i funkcioneri institucija BiH ne ponašaju rasipnički, vozeći se skupim automobilima i primajući enormno visoke naknade za rad institucija koje ne funkcionišu.

Gimnazija Cazin

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Temelji stare zgrade postavljeni su 1933. godine, a zgrada je završena 1937. godine. kad u njoj i počinje nastava. Prva nastava viša od četiri razreda osnovne škole bila je u Građanskoj školi, trgovačkog smjera otvorenoj 1938. godine. U ovu školu tad je upisano 50 dječaka i samo dvije djevojčice.

Nakon Drugog svjetskog rata u zgradi je proradila Niža realna gimnazija, a školske 1947/ 1948. godine prva generacija polaže tačajni ispit, tzv. „malu maturu“. Prvi gimnazijalci su upisani 1964/1965. godine, a prva matura je polagana školske 1967/1968. godine.

Usljed reforme školska gimnazija kao vrsta škole se gasi. 15.08.1992. godine odlukom Skupštine opštine osniva se Opća gimnazija, koja je otpočela sa radom 10.08.1993. godine i do danas neprekidno radi. Nova zgrada JU „GIMNAZIJE“ Cazin se prostire na 4400 m².

Škola posjeduje dva vanjska igrališta i sportsku dvoranu. Dan škole proslavlja se 30. aprila. Škola trenutno broji 18 odjeljenja.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija Moj Ustav, Gimnazija Cazin je osnovana u oktobru školske 2013/2014. Prilike za izučavanje i istraživanje Ustava su rijetke. Zato smo se okupili kako bismo zajedničkim naporom istražili Ustav i spoznali šta nam to pruža.

Sekciju čine učenici trećih razreda. Naš cilj je istražiti ključna pitanja koja Ustav propisuje, kao i pronaći rješenja koja određuju naš životni put, ne samo kao građana i državljana, nego i kao pojedinaca.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Sekcija Moj Ustav Cazin radila je na sljedećim temama u smjeru preporuka za izmjenu Ustava BiH:

Poništavanje diskriminatornih odredbi u Preambuli Ustava, u članu o izboru članova Predsjedništva (predsjednika ili potpredsjednika) i omogućavanje svim građanima Bosne i Hercegovine da, bez obzira na njihovu etničku pripadnost i u kojem bh. entitetu imaju stalno prebivalište, mogu biti kandidirani i izabrani za članove Predsjedništva BiH.

Uskladiti izbor delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH sa Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i dodatnim protokolima tako što će biti propisano da iz oba entiteta budu izabrani pripadnici svih konstitutivnih naroda, nacionalnih manjina i ostalih bh. građana.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Preambula Ustava, Član IV.

Dom naroda sastoji se iz 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući 5 Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

Član V Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji se biraju neposredno sa teritorija Federacije, i jednog Srbina, koji se bira neposredno sa teritorije Republike Srpske.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

U preambuli Ustava Bosne i Hercegovine, iza riječi "konstitutivni narodi" briše se zagrada sa riječima "u zajednici sa ostalima" i dodaju sljedeće riječi: "sa Albanacima, Crnogorcima, Česima, Italijanima, Jevrejima, Mađarima, Makedoncima, Nijemcima, Poljacima, Romima, Rumunima, Rusima, Rusinima, Slovacima, Slovencima, Turcima, Ukrajincima". Takode u preambuli Ustava Bosne i Hercegovine, iza riječi "građani" dodaju se riječi: "nacionalno neopredijeljeni".

Član IV. I. Dom naroda

Dom naroda se sastoji od 19 delegata, pet Bošnjaka, pet Hrvata, pet Srba i četiri delegata iz reda nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, koje predlaže Vijeće nacionalnih manjina BiH i to: dva iz Vijeća nacionalnih manjina Federacije Bosne i Hercegovine i dva iz Savjeta nacionalnih manjina Republike Srpske."

Član V Predsjedništvo

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine se sastoji od četiri člana: jednog Bošnjaka, jednog Hrvata jednog Srbina i jednog člana iz reda nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini ili građanina Bosne i Hercegovine, koji je "nacionalno neopredijeljen".

Argumentacija:

U Bosni i Hercegovini je prepoznat status 17 različitih nacionalnih manjina, koje tradicionalno naseljavaju BiH dajući joj multikulturalni i multikonfesionalni karakter. BiH bi trebala da štiti položaj i ravnopravnost pripadnika sljedećih nacionalnih manjina; Albanaca, Crnogoraca, Čeha, Italijana, Jevreja, Mađara, Makedonaca, Njemaca, Poljaka, Roma, Romuna, Rusa, Rusina, Slovaka, Slovenaca, Turaka, Ukrajinaca i dr. Danas se ne zna tačan broj pripadnika nacionalnih manjina jer se većina građana i ne deklarira kao pripadnik neke od navedenih nacionalnih manjina, pri čemu je prisutna asimilacija i migracijski procesi. Procjene nevladinih organizacija su da u BiH živi oko 100.000 pripadnika nacionalnih manjina što nije definitivni broj, a konačan broj će se znati samo onda kada budu objavljeni konačni rezultati posljednjeg popisa održanog u oktobru 2013. godine.

Pored Ustava, BiH je donijela niz zakona koji regulišu ovu oblast. Preuzela je i potpisala određene međunarodne akte, dokumente i protokole koji se direktno odnose na zaštitu prava pripadnika nacionalnih manjina. Obratimo pažnju na problem participacije nacionalnih manjina u političkom i javnom životu Bosne i Hercegovine.

Član 15. Okvirne konvencije o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina obavezujući je za sve države potpisnice, kao i za BiH. Cilj člana 15. je stvaranje neophodnih uslova za efikasno učešće nacionalnih manjina u svim sferama života koje se njih tiču u što spada i ravnopravna politička participacija. Kada se radi o implementaciji ovog člana treba početi od sporne Preambule Ustava BiH, koja glasi: "Bošnjaci, Srbi i Hrvati, kao konstitutivni narodi (zajedno sa ostalima) te građani BiH." To predstavlja prepreku za aktivnu političku ulogu pripadnika nacionalnih manjina. Riječ „ostali“

nažalost, karakterizira i opisuje sve nacionalne manjine u BiH. Na ovaj način su nacionalne manjine izgubile svoj identitet, postajući ostali u mnogim slučajevima sa velikim „O“.

Sljedeće što je sporno oko političke participacije predstavlja izbor osoba na određene funkcije što je rezultat neadekvatnog ustavnog rješenja o načinu izbora članova Predsjedništva BiH i članova Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Sve navedeno predstavlja direktnu diskriminaciju, te bismo se mi opredijelili za izmjenu spornih članova Ustava BiH, Preambule, člana IV stav 1. i člana V stav 1. Postavlja se pitanje zašto nekom nije u interesu da nacionalne manjine budu jednake u odlučivanju i participaciji? BiH očito nije prepoznala nacionalne manjine kao potencijal u razvoju što boljih međudržavnih odnosa, odnosno odnosa sa matičnim državama nacionalnih manjina. Nikome nije jasno da tako mala država, koja ima zakonom priznatih 17 nacionalnih manjina, te obavezu poštivanja ratificiranih europskih dokumenata, još uvijek svjesno krši pravo svakog pojedinca, koji se deklarira kao pripadnik nacionalnih manjina.

Kada se u BiH spomenu nacionalne manjine, to povlači asocijaciju na sudsku presudu, neriješeno stanje, probleme Roma i strahovanje od mogućih sankcija, što svakako nije preporučljivo za jednu državu, kojoj su otvorena vrata Europe. Treba skrenuti pažnju na to da nijednom građaninu BiH ne treba uskratiti nijedno od osnovnih ljudskih prava, pa tako ni pripadniku nacionalne manjine.

Medicinska škola. Doboj

Osnovni podaci o školi

Medicinska škola u Doboju je Regionalna škola u kojoj nastavu pohađa 645 učenika u 21 odjeljenju gdje se u okviru zdravstvene struke školuju učenici u svim zanimanjima.

Kabinetska nastava je prilagođena savremenim potrebama učenja i unapređenju kvaliteta nastave. Jasna misija škole zasniva se na izgradnji kvalitetne škole zasnovane na kontinuiranom unapređenju vaspitno-obrazovnog rada, interesovanju učenika za rad, razvoju demokratske kulture utemeljene na uspjehu svakog pojedinca, razvoju odgovornosti, njegovanju stvaralaštva i poštivanju različitosti.

Škola koja promoviše saradnju i partnerstvo na svim nivoima, koja je uvijek otvorena za svoje okruženje i za saradnju sa svima koji su spremni da daju doprinos razvoju i unapređenju škole.

Škola je programski usmjerena ka učeniku koji usvaja temeljna znanja i ključne kompetencije.

Aktivnosti i rezultati učenika ogledaju se i kroz učestvovanje u vannastavnim i vanškolskim aktivnostima, u sekcijama, projektima i konkursima gdje do izražaja dolaze ne samo znanje već i kompetencije učenika.

Odnos između nastavnika i učenika i ostalog školskog osoblja karakteriše otvorenost, međusobno poštovanje i saradnja.

Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj nastavnika organizuju se kroz seminare i obuke za stručno usavršavanje.

Novi koncept škole i učenja podrazumijeva cjeloživotno učenje i aktivno učešće učenika, roditelja, nastavnika, uprave škole i lokalne zajednice u procesu donošenja odluka.

Kroz Savjet učenika, učenici promovišu svoja prava i obaveze, aktivno učešće u radu škole, saradnju sa stručnim i upravnim organima škole, a kroz svoje aktivno učešće, uče kako da budu aktivni i odgovorni građani u društvu. ustanove učestvujući u kreiranju plana odgoja i obaveza svoje djece.

Roditelji su kroz Savjet roditelja angažovani kao vrijedni partneri u školi i kroz konstruktivno učešće daju svoj doprinos radu škole kao vaspitno-obrazovne ustanove učestvujući u kreiranju plana odgoja i obaveza svoje djece.

Osnovni podaci o sekciji

Osnovni cilj sekcije je bio da se učenici detaljno upoznaju sa Ustavom BiH sa akcentom na pitanju zaštite ljudskih prava građana i slučajevima kršenja ljudskih prava. Projektom učenici će biti u mogućnosti da objasne šta Ustav garantuje, da shvate da je Ustav osnovni i najvažniji pravni akt svake države; da uoče kako se na osnovu Ustava uspostavlja pravni politički poredak; da analiziraju njegove prednosti i nedostatke i da predlažu poboljšanje Ustavnih amandmana. Kroz projekat učenici će biti osposobljeni da mogu učestvovati u kreiranju novih akata, donošenju odluka; da zauzmu stav u odbrani prava, prava koja im pripadaju; da utiču na vlast da ih u potpunosti ispoštuje, da znaju da su vlast i država odgovorni za zaštitu ljudskih prava.

Obradom zadatih tema na radionicama učenici su u okviru proširivanja znanja razvijali kriterije po kojima su mogli kritički razmišljati i procijeniti nivoe znanja o zadatim temama i moći da: objasne nastanak i razvoj ustavne demokratije; uoče značaj istorijskih i ključnih dokumenata za razvoj ustavne demokratije; da prepoznaju značaj povelja i deklaracija u kojima su formulisana prava i temeljne slobode građana; da shvate koji istorijski značaj povelja i deklaracija sa aspekta ljudskih prava koja im pripadaju; da procjene pravila i zakone; da se upoznaju sa ljudskim pravima, kršenjem i nadgledanjem ljudskih prava, zaštitom ljudskih prava u BiH i kako vlasti u BiH štite ljudska prava.

Učenici su organizovali izložbu u holu škole na temu „Upoznaj Ustav i ono što ti pruža“ kako bi upoznali ostale učenike sa sadržajem i aktivnostima u projektu. Učenici su u svom radu koristili i Priručnik koji je nudio ponuđena praktična rješenja u formi radionica gdje je svaki nastavnik mogao da koristi različite metode i oblike rada kako bi realizovao postavljene ciljeve. Priručnik je učenicima omogućio da se bave detaljnije temama, istraživačkim zadacima na temu o Ustavu; praktikovanju znanja i vještina i njihove primjene u svakodnevnom životu.

Učenici su kroz kooperativno grupno učenje, debate, diskusije i analize stekli samostalnost u učenju gdje je do izražaja došao timski rad i intereakcija, razvoj vještina komunikacije, pretraživanja podataka. Učenici su bili u prilici da vježbaju svoje vještine kritičkog razmišljanja i mišljenja da iskazuju kreativnost i inventivnost, motivisanost, vještina vlastitog organizovanja u grupama, samostalnost, upoznavanje sa informacijama u procesu učenja; da primjene svoje analitičke i interpretativne vještine.

Sudjelovanje u Internet mreži učesnika projekta je bila novina i imala je pozitivne rezultate gdje su učenici imali svoj profil školske sekcije na Facebooku, Resursnoj grupi za nastavnike gdje su imali prilike da iznose svoje stavove, da diskutuju i komentarišu član Ustava na koji oni žele da daju prijedlog izmjene, da razvijaju svoje intelektualne sposobnosti.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Član IV. Parlamentarna skupština

Parlamentarna skupština će imati dva doma: Dom naroda i Predstavnički dom

1. Dom naroda

Dom naroda će se sastojati od 15 delegata, dvije trećine iz Federacije (pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jednom trećinom iz Republike Srpske (pet Srba).

a) Hrvatske i bošnjačke delegate će odabrati hrvatski, odnosno bošnjački delegati u Domu naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske će odabrati Narodna skupštine Republike Srpske.

2. Predstavnički dom

Predstavnički dom sastojati će se od 42 člana, dvije trećine izabranih na teritoriji Federacije, i jednom trećinom na teritorije Republike Srpske.

a) Članovi Predstavničkog doma će se birati neposredno u svom Entitetu prema izbornom zakonu koji će usvojiti Parlamentarna skupština.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

1. DOM NARODA

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH će se sastojati od 18 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije BiH (uključujući pet Hrvata, pet Bošnjaka i dva kandidata iz reda ostalih) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba i jednog iz reda ostalih).

Bošnjačke odnosno hrvatske delegate u Domu naroda Parlamentarne skupštine iz Federacije BiH bira bošnjački odnosno hrvatski klub delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Delegati iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine biraju delegate iz svog konstitutivnog naroda.

Delegati iz reda srpskog naroda i iz reda ostalih u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ne učestvuju u postupku izbora bošnjačkih odnosno hrvatskih delegata za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Federacije Bosne i Hercegovine.

Delegati iz reda ostalih u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine biraju delegate iz reda ostalih preko kluba delegata iz reda ostalih, tako da biraju dva delegata iz Federacije Bosne i Hercegovine i jednog iz Republike Srpske.

Delegate u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH (pet Srba) iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

2. PREDSTAVNIČKI DOM

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sastojće se od 56 članova, od kojih 35 neposredno biraju birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, a 21 neposredno biraju birači upisani u Centralni birački spisak za glasanje za teritoriju Republike Srpske, tako da se biraju 14 Hrvata, 14 Bošnjaka i 7 kandidata iz reda ostalih u Federaciji Bosne i Hercegovine i 14 Srba i 7 kandidata iz reda ostalih u Republici Srpskoj. Mandat članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri godine.

Argumentacija

Trenutno u BiH nacionalne manjine mogu da se kandiduju za nivoe skupštine opštine i skupštine grada. Za kandidovanje u zajedničkim organima BiH, F BiH i RS se spominju samo konstitutivni narodi i promjena se treba napraviti u tom dijelu, da se za sve funkcije na svim nivoima mogu kandidovati kandidati iz reda ostalih, zato se nacionalne manjine trebaju ugraditi u Izbornom zakonu i da ravnopravno učestvuju na opštim i lokalnim izborima u BiH.

Prioritetni međunarodni dokumenti:

Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima

Član II

Svakome su dostupna sva prava i slobode navedene u ovoj Deklaraciji bez razlike koje vrste, kao što su rasa, boja, spol, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, narodnost ili društveno porijekla, imovina, rođenje ili drugi pravni položaj.

Član 21

Svako ima pravo da učestvuje u upravi svoje zemlje, neposredno ili preko slobodno izabranih predstavnika.

Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava

Član XIV. Zabrana diskriminacije

Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije, po bilo kojoj osnovi.

Pakt o građanskim i političkim pravima

Član XXV

Pravo za svakoga da učestvuje u upravljanju svojom zemljom.

Ustav BiH

Preambula

Član II

Ljudska prava i osnovne slobode

1. Ljudska prava

2. Međunarodni standardi

3. Nabrajanje prava

4. Ne-diskriminacija po bilo kom osnovu, kao što su pol, rasa, boja, jezik, vjerska i politička i druga uvjerenja, nacionalno i socijalno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje i drugi statusi.

Tako se ne bi kršila ljudska prava i poštovao bi se član dva ustava BiH tj. građansko pravo: pravo na jednakost i ne-diskriminaciju; političko pravo: pravo da bira i da bude biran.

Dakle, građani se direktno mogu pozvati na ova prava utvrđena gore navedenim dokumentima i tražiti zaštitu svojih prava.

Srednja stručna i tehnička škola. Gradiška

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednja stručna i tehnička škola pod ovim nazivom djeluje od 1992. god. nastavljajući tradiciju škole za učenike u privredi. Škola trenutno zapošljava 67 radnika, a ove 2013-14, školske godine nastavu u njoj pohađa 679 učenika raspoređenih u 24 odjeljenja u okviru četiri struke (ekonomija, pravo i trgovina; poljoprivreda i prerada hrane, ugostiteljstvo i turizam, i ostale djelatnosti).

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija „Upoznaj Ustav i ono što ti pruža“ počela je sa radom u oktobru 2013. god. U početku je brojala 16 učenika, a trenutno je aktivno 14 učenika. Sekcija djeluje u saradnji sa Nansen Dialogue Centre Sarajevo na projektu realizacije programa „Upoznaj Ustav...“. Program se realizuje uz pomoć odgovarajućeg priručnika, koji sadrži potrebne upute, tekstove i materijale za kvalitetnu obradu tema. Rad se realizuje na način interaktivnog pristupa, koji uključuje obradu tekstova i korištenje različitih materijala.

Sekcija istovremeno sa realizacijom programa „Upoznaj ustav...“ radi na prijedlozima za promjene Ustava BiH.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Sekcija se bavila članom VI Ustava BiH, koji se odnosi na sastav i izbor sudija Ustavnog suda BiH.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Član VI „Ustavni sud BiH sastoji se od devet članova.

- a) Četiri člana bira Predstavnički dom Federacije, a dva člana Skupština Republike Srpske. Preostala tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacije sa Predsjedništvom.
- b) Sudije će biti istaknuti pravници visokog moralnog ugleda. Svako ko udovoljava takvoj kvalifikaciji i ima pravo glasa može biti imenovan za sudiju Ustavnog suda. Sudije koje bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava ne mogu biti državljani BiH ili bilo koje susjedne države.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

„Ustavni sud BiH sastoji se od sedam članova.

- a) Četiri člana bira predstavnički dom Federacije, dva člana Skupština Republike Srpske, a jednog člana Skupština Distrikta Brčko.
- b) Sudije će biti istaknuti pravници visokog moralnog ugleda. Svako ko udovoljava takvoj kvalifikaciji i ima pravo glasa može biti imenovan za sudiju Ustavnog suda.“

Argumentacija:

Francuska Deklaracija o pravima čovjeka i građanina iz 1789. god.

Član III – „Svaki suverenitet u suštini počiva na narodu. Nijedno tijelo, nijedan pojedinac ne mogu sprovesti vlast koja ne potiče iz naroda.“

Deklaracija prava čovjeka i građanina iz Ustava iz 1793. god.

Član XXV – „Suverenost počiva u narodu; ona je jedna, nedjeljiva i neotuđiva.“

Član XXVIII – „Narod uvijek ima pravo da razmatra, reformiše i mijenja svoj Ustav. Jedna generacija ne može potčiniti buduće generacije svom zakonu.“

Član XXIX – „Svaki građanin ima jednako pravo da učestvuje u donošenju zakona i odabiru svojih predstavnika ili izvršilaca narodne volje.“

Opšta deklaracija UN o pravima čovjeka.

Član XXI; stav III – „Volja naroda je osnova državne vlasti: ova volja treba da se izražava na povremenim i slobodnim izborima, koji će se sprovesti opštim i jednakim pravom glasa, tajnim glasanjem ili odgovarajućim postupkom kojim se obezbjeđuje sloboda glasanja.

Srednja strukovna škola „Jajce“

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednja strukovna škola „Jajce“ (dalje, SSŠ „Jajce“) osnovana je 1961. godine pod imenom Srednja tehnička škola „Jajce“. U proteklom periodu Škola je nekoliko puta mijenjala ime, a pod današnjim djeluje od 1995. godine.

SSŠ „Jajce“ obrazuje učenike u trogodišnjem i četverogodišnjem trajanju. U Školi se obrazuju i polaznici i vrše prekvalifikacije. Sva nastava u Školi izvodi se u jednoj smjeni u specijaliziranim učionicama, i učenici su ti koji mijenjaju učionice. Ovakva organizacija omogućava nastavnicima bolju pripremu i lakšu prezentaciju nastavnog gradiva.

Nastava se odvija u 23 učionice, kabinetu računalstva, kabinetu stranih jezika, školskim radionicama (dvije bravarske, jedna elektro i jedna moderno opremljena kuhinja za kuharstvo) i dvorani za tjelesnu kulturu. Dio praktične nastave, osim u školskim radionicama, izvodi se i po poduzećima. Škola ima i otvoreno igralište za košarku. Također, Škola ima i vlastitu knjižnicu s preko 3000 knjiga.

U školskoj 2013./2014. godini SSŠ „Jajce“ obrazuje 719 učenika podijeljenih u 28 razrednih odjela – 11 razrednih odjela u trogodišnjem i 17 odjela u četverogodišnjem trajanju.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija SSŠ „Jajce“ počela je s radom mjeseca listopada/oktobra (razlog tomu je čekanje odobrenja Ministarstva SBK). Priprema za početak rada sekcije uključivala je konsultacije s ravnateljem Škole, oglašavanje rada na Projektu među učenicima, izbor određenog broja učenika, vrijeme održavanja sekcije, izbor nastavnih sredstava i pomagala...

Za rad u Sekciji prijavilo se 39 učenika drugih, trećih i četvrtih razreda. Nakon sastanka nastavnika i svih prijavljenih učenika i nakon što smo razmotrili sve moguće opcije za rad, zaključili smo da je tehnički neizvedivo organizirati Sekciju sa učenicima iz prijavljenih razrednih odjela: raspored održavanja nastave u školi i praktične nastave u poduzećima, udaljenost škole od mjesta stanovanja, većina učenika su putnici i sl. Zbog svega navedenog, Sekciju sam organizirao od učenika III. T razrednog odjela (turistički tehničar) u terminu petkom (6-i i 7-i sat).

Naša sekcija broji 23 učenika: 15 ženskih i 8 muških. U radu na projektu „Upoznaj ustav...“ držimo se zadanih sadržaja: prilično studiozan pristup, odgovarajući angažman učenika, testiranje naučenog i rastući interes za Projekt. Sekcija je aktivna i na Facebooku kroz svoju grupu, u kojoj učenici sudjeluju kroz priloge i komentare na temu koju smo izabrali za amandman na Ustav BiH: promjena čl.1.st.7. (državljanstvo).

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

(Članak I Bosna i Hercegovina st.7. Državljanstvo) „Postoji državljanstvo Bosne i Hercegovine, koje uređuje parlamentarna skupština, i državljanstvo svakog entiteta, koje uređuje svaki entitet, pod uvjetom da: a) Svi državljani nekog entiteta su, samim tim, državljani Bosne i Hercegovine, točke b) ,c), d) i e) također.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

„Građani Bosne i Hercegovine su njeni državljani. a) Stjecanje i prestanak državljanstva Bosne i Hercegovine uređuje Parlamentarna skupština. b) Nijedna osoba ne može samovoljno biti lišena državljanstva Bosne i Hercegovine, ili na drugi način ostavljena bez državljanstva. Nitko ne može biti lišen državljanstva Bosne i Hercegovine diskriminacijom po bilo kojoj osnovi. c) Državljan Bosne i Hercegovine mogu imati državljanstvo neke druge države, pod uvjetom da postoji bilateralni sporazum između Bosne i Hercegovine i te države kojim se to pitanje uređuje, a koji je odobrila Parlamentarna skupština sukladno članku IV, stavak 4, točka (d). Osobe sa dvojnim državljanstvom mogu glasovati u Bosni i Hercegovini samo ako je Bosna i Hercegovina zemlja njihovog prebivanja. d) Državljanin Bosne i Hercegovine u inozemstvu uživa zaštitu Bosne i Hercegovine. e) Izdavanje putovnica državljanu Bosne i Hercegovine uređuje Parlamentarna skupština.“

Argument 1: Narodi i građani BiH a ne entiteti su nositelji suvereniteta (Preambula Ustava BiH,al.10.)

Argument 2: BiH kao država, a ne entiteti, je subjekt međunarodnog prava (državni suverenitet – Ustav BiH, čl. I st. 1. Kontinuitet)

Argument 3: entiteti nisu države (Ustav BiH, čl. I st. 1. Kontinuitet i čl. I st. 3. Sastav, U5/98 Treća djelimična odluka Ustavnog suda BiH)

Izvor: Deklaracija ZAVNOBiH, Ustav SFRJ 1974., Ustav SRBiH, Ustav R BiH ne poznaju 'unutarnje' državljanstvo; Opća deklaracija o ljudskim pravima (čl. 15.), Europska konvencija o ljudskim pravima i temeljnim slobodama (Pro. br. 4, čl. 3.), Konvencija o pravima djeteta (čl. 7.), Europska konvencija o državljanstvu navode, izravno ili neizravno, pravo na državljanstvo koje se semantički vezuje za državu, ustavi složenih država...

Srednja stručna škola. Janja

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednja stručna škola u Janji osnovana je odlukom Vlade Republike Srpske od 19.08.1999. godine. Potreba za osnivanjem škole u Janji javila se zbog migracionih kretanja stanovništva - naseljavanja raseljenog stanovništva i povratka domicilnog stanovništva iz drugih zemalja. Iz godine u godinu broj odjeljenja i zanimanja se povećavao.

Školske 2013/14. god. nastavu pohađa 463 učenika raspoređenih u tri područja rada: **geodezija i građevinarstvo** (građevinski tehničar, arhitektonski tehničar i keramičar); **ekonomija, pravo i trgovina** (ekonomski tehničar, trgovački tehničar i trgovac) i u struci **ugostiteljstvo i turizam** (turistički tehničar, ugostiteljsko-kulinarski tehničar i kuvar).

Škola njeguje savremenu nastavu i podstiče pozitivne ljudske vrijednosti, s akcentom na konstantnom unapređenju nastavnog procesa, poboljšavanja međusobnih odnosa, razvijanja sposobnosti i interesovanja učenika radi stvaranja kvalitetnog kadra.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija „Moj Ustav“ je formirana u Srednjoj stručnoj školi u Janji u oktobru mjesecu školske 2011-20113/14. god. u saradnji sa Nansen Dialogue Centre-om iz Sarajeva, a pod pokroviteljstvom Norveške ambasade. U rad sekcije bila su uključena 23 učenika trećih razreda, a pod vođstvom profesorice demokratije i ljudskih prava Sanje Marić.

Kroz rad zasnovan na priručniku „Upoznaj Ustav i ono što ti pruža“ i kroz relevantnu propratnu literaturu i dokumentaciju, cilj rada sekcije bio je izrada amandmana na neku od postojećih odredbi Ustava Bosne i Hercegovine (ili dodavanje neke još nepostojeće odredbe).

Ono što je karakterisalo rad sekcije u proteklom periodu bila je izuzetna motivisanost, savjesnost i odgovornost prema navedenom cilju, a posebno duh zajedništva, kooperacije u koracima ka ostvarenju zadatka sekcije. Spajajući učenje, kreativnost, inovativnost, kritičko procjenjivanje i savjesnost, a kroz brojne radionice u kojima smo pažnju posvećivali kako analizi odredbi Ustava Bosne i Hercegovine, Ustava Republike Srpske i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, tako i relevantnih međunarodnih pravnih akata, došli smo do odredbe za koju smatramo da treba biti navedena u Ustavu Bosne i Hercegovine. Rad se nastavlja i dalje - u istom duhu i sa istom motivisanošću.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti: Član II, 2, koji trenutno glasi: „Bosna i Hercegovina i svi sudovi, ustanove, državni organi i institucije kojima upravljaju Entiteti ili se njima upravlja u Entitetima, primjenjivaće i poštovaće ljudska prava i osnovne slobode pomenute u tački 2.“

Smatramo da treba biti dopunjen odrednicom o garanciji da će rad kako državnih tako i entitetskih ustanova, organa i institucija biti usmjeren ka trajnom radu na poboljšavanju socijalnog i ekonomskog statusa stanovništva, tako da bi (sa ovim dodatkom) prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava glasilo:

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

„Bosna i Hercegovina i svi sudovi, ustanove, državni organi i institucije kojima upravljaju Entiteti ili se njima upravlja u Entitetima, primjenjivaće i poštovaće ljudska prava i osnovne slobode pomenute u tački 2.

a) Institucije države Bosne i Hercegovine će djelovati na način da, u skladu sa svojim razvojnim mogućnostima, obezbijede materijalna sredstva i druge pretpostavke neophodne za poboljšavanje ekonomskog i socijalnog statusa stanovništva.

b) Sve odredbe i zakoni doneseni s obzirom na ova pitanja dosljedno i objektivno će se primjenjivati shodno tači 4 Člana II Ustava Bosne i Hercegovine.“

Argumentacija. Relevantni dokumenti na koje se pozivamo su:

- Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (članovi 2-5, 9, poseban akcenat na članu 11, 16,17, 23)

- Evropska socijalna povelja (društvena kohezija), s posebnim akcentom na pomenuti član 11 koji ćemo uključiti u argumentaciju i koji, ujedno sa predloženom odredbom, u samoj argumentaciji bi imao sljedeći tok: Shodno članu 11 Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, a koji glasi: „Države članice ovog pakta priznaju pravo svakom licu na životni standard dovoljan za njega samog i njegovu obitelj, ubrajajući tu i dovoljnu hranu, odjeću i smještaj, kao i stalno poboljšanje njegovih uvjeta života. Države članice će poduzeti odgovarajuće mjere radi osiguranja ostvarenja ovog prava i u tom cilju one priznaju bitni značaj slobodno izabrane međunarodne suradnje” smatramo da u Ustavu Bosne i Hercegovine treba biti navedena posebna odredba u kojoj bi se kako institucije i organi državne vlasti, tako i entiteta obavezale za rad na unapređenju socio-ekonomskih uslova života, kako je to zagarantovano ovom Poveljom.

Smatramo da bi dodavanje ove odredbe bio dobar put ka obavezivanju vlasti (kako na državnom tako i na entitetskom nivou) da poboljšavanje (naravno, ne samo trenutno, već ono koje podrazumijeva kontinuiran rad) ekonomskog i socijalnog statusa stanovništva ne bude samo prazan predizborni govor, već trajni cilj-imperativ pred svakom vlašću.

JU SŠC „Milutin Milanković“. Milići

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

JU SŠC „Milutin Milanković“ Milići se nalazi u Supač polju u Milićima, na 16000 m2 prostora, sa dobro uređenim unutrašnjim i vanjskim prostorom: 20 kabineta, biblioteka, čitaonica, amfiteatar, restoran, sportska dvorana i vanjski uređeni tereni za košarku, odbojku, mali fudbal, tenis, odbojka na pijesku. Većina kabineta ima elektronsku opremu za realizaciju nastave.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija je počela sa radom u novembru 2013. godine i broji 17 članova-učenika. Cilj rada sekcije je upoznati što više učenika sa Ustavom i njegovom ulogom u društvu.

Ustav BiH je nastao kao rezultat Dejtonskog mirovnog sporazuma, pa iz više razloga ima nedostataka koje kao građani trebamo popraviti u saradnji sa izabranom vlašću.

Učenici kroz sekciju saznaju o nivoima vlasti, ljudskim pravima, slobodama, razvoju prava, značaju pravila među ljudima. Sekcija kroz fejsbuk grupu ostvaruje komunikaciju na nivou cijele BiH, radi na amandmanu na Čl.5 Predsjedništvo Ustava BiH.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Predsjedništvo BiH, 1 Srbin, 1 Hrvat, 1 Bošnjak Čl.5. Ustava BiH predsjedništvo BiH sastojće se od 3 člana /jedan Bošnjak, 1 Hrvat , 1 Srbin/ koji će biti izabrani na teritoriji Bosne i Hercegovine

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: i ostali

Argumentacija:

Čl.34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i ostalih sloboda

Čl.1. Protokola br. 12 Evropske konvencije koja garantuje ista prava svim građanima

Čl.5. Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije i boja kože, etnička pripadnost

Odjeljak 2. Ustava BiH nije bilo u kome se garantuju ljudska prava, slobode, navode se direktna primjenljivost Evropske Konvencije o ljudskim pravima, prioritet Konvencije, protokola nad ostalim zakonima. Zbog toga postojeće odredbe u Ustavu BiH predstavljaju diskriminaciju

Javna ustanova GIMNAZIJA OBALA Sarajevo

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Historijat Gimnazije Obala u Sarajevu je vezan za "najljepšu" radnu aktivnost na svijetu, za učiteljstvo. Tokom duge i burne historije naša škola je mijenjala obrazovne profile, ali je najduže "živjela" kao UČITELJSKA ŠKOLA. Danas se u našoj školi obrazuju gimnazijalci, a sve je počelo od 29.09.1882.g. kada je u Sarajevu osnovano Obrazovalište za pripomoćne učitelje. U oktobru 1886. godine Obrazovalište za pripomoćne učitelje pretvoreno je u redovnu Učiteljsku školu.

Učiteljska škola u Sarajevu se od 1963.g. zvala Učiteljska škola "Nurija Pozderac". Nažalost, škola je prestala sa radom 31.08.1972.g. Posljednja sjednica Nastavničkog vijeća je održana 29.08.1972.g. Nakon pauze od 22 godine, Učiteljska škola u Sarajevu je ponovo otpočela sa radom oktobra 1994. godine, u teškim ratnim uvjetima. U planovima Reforme obrazovanja u BiH Učiteljska, od 2001.g, škola sa svojim programom nije više imala svoje mjesto, pa su zaposleni i uprava škole napravili prijedlog kojim se na određen način nastavlja tradicija ove škole. On podrazumijeva prerastanje Učiteljske škole u Gimnaziju pod posebnim uslovima.

U okviru nastavnog plana za gimnaziju Učiteljska škola je ponudila, pored već usvojenih gimnazijskih izbornih područja i novo, PEDAGOŠKO PSIHOLOŠKO izborno područje. Sadržajima PEDAGOŠKO PSIHOLOŠKOG izbornog područja nastavlja se tradicija Učiteljske škole. Njihovim izučavanjem učenici se pripremaju za nastavak školovanja na svim fakultetima prosvjetnog smjera.

Rješenjem Ministarstva obrazovanja, nauke i informisanja broj UP-11-01-38-2127/2002 od 12.05.2003. godine, "Učiteljska škola Sarajevo" u Sarajevu prerasta u Gimnaziju. Ovim rješenjem je naša škola ispunila uslove za obrazovanje redovnih učenika u skladu sa odgovarajućim nastavnim planovima i programima za gimnaziju.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U saradnji sa NANSEN DIJALOG CENTROM sekcija Civitas je pristupila projektu MOJ USTAV u školskoj 2013/2104 godini.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Kulturna baština, koja predstavlja stvaralaštvo, te prirodno i društveno naslijeđe svih naroda Bosne i Hercegovine, smještena u sedam institucija kulture (Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH, Istorijski/Historijski muzej BiH, Kinoteka BiH, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Umjetnička galerija BiH i Zemaljski muzej BiH) suočava se s rizikom zatvaranja za javnost i propadanja građe. Problem neriješenog pravnog statusa 'sedam institucija od državnog značaja', a od nedavno i osme, tokom proteklih 16 godina, od potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, do danas nije regulisan. Nijedan nivo vlasti (Država BiH, Federacija BiH, Kanton Sarajevo) nije preuzeo Osnivačka prava nad navedenim institucijama.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Član IV Ustava Bosne i Hercegovine

Parlamentarna skupština

Stav 4. Parlamentarna skupština je nadležna za:

- b) Odlučivanje o izvorima i iznosu sredstava za rad institucija BiH
- c) Odobravanje budžeta za institucije BiH

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

Ovdje želimo jasno naznačiti da su i navedene institucije kulture institucije BiH.

Obrazloženje:

Parlamentarna skupština BiH je odbila uvrstiti pitanje rješavanja problema finansiranja institucija u dnevni red jer tvrdi da 'nije nadležna', a Ministarstvo civilnih poslova BiH smatra da je njegova

uloga 'koordinirajuća', te da ni oni nisu nadležni za rješavanje problema ovih institucija.

Tako trenutno imamo apsurdnu situaciju koju pravnici nazivaju „pravni vakum“.

Argumentacija:

S obzirom da je država BiH pravna nasljednica kako RBiH, tako i SRBiH jasno je da je država BiH odgovorna pravno za navedene institucije kulture.

U zakonu jasno stoji da za institucije kulture je odgovoran ili državni ili entitetski ili kantonalni ili općinski nivo vlasti. Jasno je da je neko odgovoran.

U Ustavu se mora precizirati šta ako svi nivoi vlasti odbijaju preuzeti odgovornost.

Jasno je da ove institucije nisu nastale preko noći i da njihov rad datira odavno.

Apsurdno je da jedna institucija kao Zemaljski muzej bude zatvorena zbog nedorečenosti našeg Ustava, a treba istaći da nije bila zatvorena ni za vrijeme fašističke NDH.

SREDNJA MAŠINSKA TEHNIČKA ŠKOLA. SARAJEVO

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednja mašinska tehnička škola ima višedecenijsku tradiciju. Osnovana je 02.10.1889. kao Srednja tehnička škola, o čemu svjedoči i natpis na sivoj zgradi. Ona je prva, najstarija tehnička škola na Balkanu. Početak rada Srednje mašinske tehničke škole u Sarajevu predstavlja historijski trenutak u kojem je tehnička nauka značajnije zakoračila na naše prostore. Nakon deset godina od njenog osnivanja, škola je već bila zapažena i nagrađena na velikim evropskim izložbama u Beču i Budimpešti krajem 19. vijeka.

Od važnijih datuma u historiji jeste i godina 1920, kada je otvoren mašinski odsjek u okviru Srednje tehničke škole. Nakon ovog perioda, uslijedio je niz organizacijskih promjena u Srednjoj tehničkoj školi, kao što su trajanje školovanja, transformacije odsjeka u samostalne škole, osnivanje novih škola, centara i sl. Od 1977. god. naša škola počinje djelovati kao Mašinska tehnička škola, a 18.11.1995 godine preimenovana je u naziv kao Srednja mašinska tehnička škola. Danas u našoj školi postoje smjerovi sljedećih zanimanja:

- mašinski tehničar konstruktor na računaru;
- mašinski tehničar za kompjutersko upravljanje mašinama (CNC tehničar);
- mašinski tehničar općeg smjera i
- mašinski tehničar energetike.

Učenici u našoj školi stiču kvalitetno obrazovanje, kao osnov za daljnji studij i usavršavanje. U tom cilju u nastavu se uvodi više praktičnih oblasti i stiču se znanja neophodna za rad nakon završetka školovanja. Kroz nastavne predmete učenicima je omogućeno da se osposobe za rad po najnovijim tehničkim standardima i zahtjevima moderne industrije i tržišta rada, što podrazumijeva korištenje računara i kompjutersko upravljanje mašinama, crtanje pomoću računara (CAD), kao i korištenje modernih elektronskih mjernih instrumenata. Naravno, uz sve nabrojano škola ne bi mogla uspješno da realizuje nastavne planove bez stručnih nastavnika koji prate razvoj novih tehnologija i prenose znanje i vještine učenicima naše škole.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija „Upoznaj Ustav“ u našoj školi počela je sa svojim aktivnostima u mjesecu oktobru i do danas uspješno realizuje ovaj projekt. Nakon što sam učenicima predstavila projekat, njegov smisao i svrhu učenici su pokazali zainteresovanost i želju da budu dio ove priče koja se zove Upoznaj Ustav.

Sekcija broji šesnaest članova, koji su iz različitih odjeljenja trećih razreda Srednje mašinske škole. Želim istaći činjenicu da bez obzira što je škola tehničkog smjera i da učenici uglavnom imaju stručne predmete, da sam jako zadovoljna što su pokazali interes da uče i proučavaju oblasti koje njima pa svom učeničkom opredjeljenju nije blisko.

Sekcija pored osnovnih ideja oko koje se okupila u školi pokušava da svaki datum koji je značajan za razvoj demokratije i zaštitu ljudskih prava obilježi izradom plakata kojeg imaju priliku svi učenici naše škole da vide i iz informacija koje prezentiramo da nešto novo nauče. Jako nam je drago da naša škola učestvuje u ovakvim projektima i mogućnosti da kroz ovaj vid učenja damo doprinos svojoj zajednici.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo dopuniti: U članu II Ustava BiH, kada se nabrajaju prava koja su zagantovana, da se navede pod slovom (ovo pravo uopšte nije nabrojano u Ustavu BiH) „g“ jedinstvena socijalna i zdravstvena zaštita.

Kada smo krenuli u analizu Ustava i razgovora sa učenicima, uvidjeli smo da upravo ovo pravo koje smo smatrali da bi ipak trebalo da je zagantovano svim građanima i građankama u BiH u postojećem okviru to nije slučaj.

Kao prvo sistem zdravstvene zaštite je FBiH regulisan zakonom o zdravstvenom osiguranju, koji se primjenjuje od 1998. tj. kantonalnim zakonima (u Federaciji imamo 10 kantona, koji ovu oblast različito uređuju). RS je zdravstveno osiguranje takođe regulisao putem zakona o zdravstvenom osiguranju i u tom entitetu imamo 8 filijala i imamo fond zdravstvenog osiguranja Brčko Distrikt BiH.

Smatrali smo da ovako rasparčan sistem zdravstvene zaštite teško da može da bude jednako pristupačan za sve. Zapravo, mi smo svjedoci u praksi da ukoliko ste samo iz drugog kantona naša prava iz ove oblasti su teško ili nikako ostvariva.

BiH u Aneksu I Ustava BiH se obavezala na provođenje iz Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima (1966) i Konvencije o pravima djeteta (1989). Mi smatramo da bi ustav naše zemlje i zbog navedenih dokumenata trebao garantirati socijalna i zdravstvena prava.

Također, naša zemlja se obavezala na poštivanje prava iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, koja podrazumijeva zabranu diskriminacije u svim oblicima pa tako i u zdravstvenom osiguranju.

Budući da je država BiH ratificirala Evropsku socijalnu povelju te se i time obavezala na zaštitu materinstva kao i pravo na zaštitu zdravlja, pravo na socijalnu sigurnost, pravo na socijalnu i medicinsku pomoć i pravo na doprinose iz službi socijalne pomoći, smatramo da bi i iz ovih razloga trebalo - kada se nabrajaju zagantovana prava - da se Ustavom zaštiti i ovo pravo. Takođe, ako Ustavom imamo uređeno ovo pitanje, detalji i načini se mogu urediti i dodatnim zakonima na državom nivou. U Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima u članu 22 se navodi

da svako kao član društva ima pravo na socijalnu sigurnost, te da su ekonomska, socijalna i kulturna prava neophodna za njegovo dostojanstvo i slobodan razvoj ličnosti. Gledajući na ovaj član, u praksi se potvrđuje da kod nas i sami kantoni postavljaju različite kriterije da bi ostvarili određeni vid socijalne zaštite i pomoći.

Sve navedeno nam ukazuje da bi naša država Ustavom trebala zaštititi pravo na zdravstvenu i socijalnu zaštitu.

Prva gimnazija u Sarajevu

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Prva gimnazija u Sarajevu je prva i najstarija sekularna srednja škola u Bosni i Hercegovini. Osnovana je davne 1879. godine ukazom tadašnje Zemaljske vlade po odluci cara Franje Josipa. "Nakon višestoljetnog Otomanskog carstva, kod naprednih domaćih ljudi formirano je uvjerenje i inicijativa o potrebi ostvarenja jedne zajedničke, interkonfesionalne škole, gdje bi se stvarao školovani domaći kadar za kojim se osjećala velika potreba, i koja bi otvorila vrata učenicima svih naroda Bosne i Hercegovine. Zahtjev sa obrazloženjem o potrebi otvaranja zajedničke srednje škole upućen je u Beču, po odluci cara (koji dokument škola posjeduje), Zemaljska vlada u Sarajevu je donijela ukaz kojim se: "Realni gimnazij otvara".

Prvi direktor škole bio je dr. Ivan Branislav Zoh. Sarajevo je te prve školske godine dalo svega 42 učenika u prvi razred nove škole. Prva upisnica (dnevnik) škole školske 1879/80. godine nalazi se u Muzeju Prve gimnazije i njene požutjele stranice izazivaju nostalgичno poštovanje. Do 1919. godine bila je to muška škola. Od 1919. god. upisuju se prve djevojke.

Prva zgrada gimnazije tokom prve školske godine bila je ranija zgrada Ruždije u Halilbašićevoj ulici, skućenog prostora i niskih stropova, gdje se jedva moglo uspraviti. Zatim škola seli u Salomovu zgradu na uglu Jelićeve ulice kod Katedrale. Ta zgrada i danas postoji, a današnja zgrada, koja je namjenski građena, dovršena je deset godina kasnije i 1889. godine primila je prve učenike.

Nova škola je od svog osnutka imala veoma stručan nastavni kadar i odmah se istakla i nametnula svojim kvalitetom. Izložba đачkih radova na kraju prve školske godine bila je kulturni događaj za grad i prva zvanična izložba koja je uopće otvorena u Sarajevu. Četiri godine kasnije, 1883. godine, u Trstu, Prva gimnazija je osvojila drugu nagradu na izložbi škola u Austro-Ugarskoj monarhiji, ostavljajući iza sebe renomirane škole Beča i Pešte. Ubrzo se pročulo o školi sa ovih balkanskih prostora.

Nastavni jezik određen je naredbom kojom je i škola osnovana i nazvan je "bosanski zemaljski jezik sa latinskim i ćirilskim pismom". Opremljenost škole bila je na visini. Kabineti, učila, udžbenici – sve je bilo po najvišim didaktičkim mjerilima i dostignućima onoga vremena u Monarhiji. Kroz proces obrazovanja i stvaranja školovanog domaćeg kadra sazrijevala je i nacionalna bosanska svijest. Škola je multikulturna, otvorena je širom za najbolje učenike i najbolje profesore.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija „MOJ USTAV“ bavi se istraživanjem Ustava BiH, analizom njegovih članova, te iznošenjem vlastitih stavova vezanih za isti.

Članovi ravnopravno iznose svoja mišljenja o postojećem stanju i mnoge ideje o poboljšanju ustava. Sekcija je počela sa radom u desetom mjesecu 2013. godine, od kada se aktivno bavimo istraživanjem i predlaganjem boljih rješenja za Ustav BiH.

Brojimo 15 članova, koji vrijedno rade i upoznaju se sa Ustavom, te svoje znanje žele prenijeti i drugima i ukazati na probleme koje Ustav BiH, ovakav kakav jeste, nameće građanima i građankama. Vrijedna ekipa se okuplja minimalno jednom sedmično, gdje se sumiraju ostvareni ciljevi te predlažu novi zadaci. Članovi komuniciraju preko društvene mreže „Facebook“, gdje u posebnoj grupi dogovaraju buduće aktivnosti.

Cilj sekcije nije samo edukacija o Ustavu nego i buđenje građanske svijesti, te apel nadležnim institucijama za izmijenjeni ustav, po mjeri svih građana i građanki. Sekcija radi u potpuno demokratskom duhu, ističe važnost ravnopravnosti, humanosti i jednakosti svih nas.

Članovi sekcije: Agić Hamza, Bučo Muamer, Čengić Amna, Krasnić Ina, Kalajdžić Berina, Kardović Faruk, Omeragić Aldina, Muzurović Amina, Muharemović Tea, Memišević Nedim, Maksumić Dženita, Grcić Džejna, Selimović Medžida, Somun Amra, Šešum Andrea, Žunić Lejla.

Koordinator sekcije „MOJ USTAV“: Ljiljana Košaraca - profesor Građanskog obrazovanja, demokratije i ljudskih prava.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Član IV Ustava Bosne i Hercegovine - Parlamentarna skupština

„Dom naroda se sastoji od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba)“.

Nominovane hrvatske, odnosno bošnjačke delegate iz Federacije biraju hrvatski, odnosno bošnjački delegati u Domu naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

Devet članova Doma naroda sačinjava kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: Prvi prijedlog: „Dom naroda se sastoji od 19 delegata, od kojih pet Srba, pet Hrvata i pet Bošnjaka, te četiri predstavnika nekonstitutivnih naroda sa teritorija cijele Bosne i Hercegovine“

Tri bošnjačka, tri hrvatska, dva srpska i dva delegata iz reda ostalih biraju se u Domu naroda Federacije. Delegate iz Republike Srpske, koji se biraju u Narodnoj skupštini Republike Srpske čine tri srpska, dva bošnjačka, dva hrvatska i dva delegata iz reda ostalih.

Jedanaest članova Doma naroda čini kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje tri bošnjačka (najmanje jedan iz RS-a), tri hrvatska (najmanje jedan iz RS-a), tri srpska (najmanje 1 iz FBiH) i 2 delegata iz reda ostalih (najmanje po 1 iz svakog entiteta).

Drugi prijedlog: Organizovati Parlamentarnu skupštinu po uzoru na sve evropske parlamente (2 doma: gornji i donji), uz garanciju čuvanja vitalnog nacionalnog interesa i zakona kojim će bilo kojem narodu onemogućiti donošenje odluke koja nije u interesu drugih. (Osnovna funkcija Doma naroda jeste čuvanje vitalnog nacionalnog interesa, a njegovim ukidanjem doneseni zakoni bi postali garant za čuvanje istog.)

Argumentacija:

1) „Svakome pripadaju sva prava i slobode utvrđene u ovoj Deklaraciji bez ikakve razlike: rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja ili neke druge okolnosti.“ – član II Opće UN-ove deklaracije o ljudskim pravima.

2) „Svako ima pravo sudjelovati u upravljanju svojom zemljom neposredno ili preko slobodno izabranih predstavnika“ – član XXI Opće UN-ove deklaracije o ljudskim pravima.

3) „Oslanjajući se na poštovanje ljudskog dostojanstva, slobode i jednakosti“ – član I Preambule Ustava Bosne i Hercegovine.

4) „Državne politike i programi moraju se planirati i provoditi uz uvažavanje legitimnih interesa osoba koje pripadaju manjinama“ – član V protokol 1 Deklaracije o pravima osoba koje pripadaju nacionalnim ili etničkim, vjerskim i jezičkim manjinama.

5) „Svaki državljanin Bosne i Hercegovine s navršenih 18 godina života ima pravo da glasa i da bude biran u skladu s odredbama ovog zakona.“ - član 1.4 stav 1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

6) „Prema osnovnim obavezama navedenim u članu 2. ove konvencije, države članice obavezuju se da zabrane i da ukinu rasnu diskriminaciju u svim njenim oblicima i da garantiraju pravo svakome

na jednakost pred zakonom bez razlike na rasu, boju ili nacionalno ili etničko porijeklo, naročito u pogledu uživanja sljedećih prava:

(c) političkih prava, naročito prava učešća na izborima, prava glasa i kandidature - prema sistemu općeg i jednakog prava glasa, prava učešća u vladi kao i u upravljanju javnim poslovima, na svim nivoima, i prava pristupa, pod jednakim uslovima, javnim funkcijama – član V Međunarodne UN - ove konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije

7) „Svaki građanin mora imati pravo i mogućnost da bez ikakvih razlika navedenih u članu 2. i bez neutemeljenih ograničenja:

a) učestvuje u vođenju javnih poslova, direktno ili preko slobodno izabranih predstavnika;

b) bira i bude biran na pravednim povremenim izborima s općim i jednakim pravom glasa koji se moraju provoditi tajnim glasanjem, na način kojim se garantira slobodno izražavanje volje birača;

c) ima pristup javnim službama u svojoj zemlji u skladu s principom opće jednakosti.“ – član XXV Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima donesn pod okriljem UN-a.

Analiza:

Ustav Bosne i Hercegovine sa diskriminacijom pristupa svim građanima Bosne i Hercegovine koji se ne osjećaju konstitutivnim narodima. Sam Ustav se veoma malo ili nimalo ne posvećuje građanskim pitanjima i pitanjima nacionalnih manjina. Kao tipični mirovni ugovor, ustav BiH je namijenjen čuvanju i odbrani nacionalnih interesa jednog konstitutivnog naroda od drugih, pri čemu se isključuju svi ostali narodi, ali i pitanja od krucijalnog značaja kao što su: ekonomija, školstvo, zdravstvo itd.

Samo isticanje jednog ili više naroda nad ostalim kosi se sa tekovinama Ujedinjenih Naroda, demokratije, ravnopravnosti i humanosti. Stoga je od suštinske važnosti za BiH ustav koji će osigurati ravnopravnost svim građanima, bez obzira na njihovu naciju, jezik i vjersko opredjeljenje. Ustav koji bi sve građane posmatrao upravo na taj način, a ne kao pripadnike bošnjačkog, srpskog i hrvatskog naroda, pa tek onda ostalih. Sadašnji ustav proklamira jednakost konstitutivnih naroda, dok bi izmijenjeni ustav nastavio istu tu politiku s tim što bi se ona proširila i na ostale građane, a Bosna i Hercegovina konačno postala moderna evropska država svih njenih građana.

JU SREDNJA ŠKOLA ZA SAOBRAĆAJ I KOMUNIKACIJE SARAJEVO

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Ministarstvo lokalnog saobraćaja NR Bosne i Hercegovine osnovalo je školske 1947/48. Državnu automehaničarsku školu. Sve do 1953/54. Državna automehaničarska škola je bila samostalna. Godine 1960. sagrađena je hala za praktičnu nastavu i od tada automehaničarska škola sa praktičnom obukom seli se u Velešiće i tu nastavlja rad. Godine 1962. Sreski Narodni odbor započinje gradnju zgrade za potrebe škole. Godine 1967. zgrada je dovršena i škola upisuje 16 odjeljenja sa 632 učenika. Pri Elektromašinskom školskom centru 60-tih godina osniva se odsjek za saobraćajne tehničare, koji će školske 1968/69. godine biti priključeni saobraćajnom školskom centru u Sarajevu (Velešići). Godine 1994/95. škola dobija naziv Mješovita srednja saobraćajna škola. 2009. godine škola mijenja naziv u JU Srednja škola za saobraćaj i komunikacije.

Danas Školu pohađa oko 680 učenika za zanimanja četvrtog stepena: tehničar drumskog saobraćaja i tehničar PTT saobraćaja i trećeg stepena: vozač motornih vozila, automehaničar, autoelektričar, autolimar, autolakirer i rukovalac građevinskih i pretovarnih mašina. Aktuelni su i programi obrazovanja odraslih kroz programe prekvalifikacije i dokvalifikacije. Školske radionice i kabineti opremljeni su najsavremenijom opremom a formirano je jezgro nastavnika stručnoteoretske nastave.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Sekcija pod nazivom „Demokratija i ljudska prava“ je sastavljena od učenika III razreda. Sekciju vodi profesor demokratije Hidajet Čehić. Sekcija se održava svake radne srijede, dva školska časa, u vremenu od 08:00 do 09:35 sati. Članovi sekcije su: Mirsada Suljić, Adna Kurdija, Fatima Hodžić, Emina Rapkić, Samir Klisura, Belmin Hodžić, Hamdija Smajić, Emir Pašić, Amina Sinanović, Tarik Šarić, Edina Kovač, Eldar Milak, Denis Nuković, Bajro Mehić, Elma Hasanović, Ajla Kerić i Eldar Kurtović.

Oni se pripremaju i uzimaju učešće na sljedećim projektima i takmičenjima: „Projekt građanin“ - CIVITAS, „Samozapošljavanje“ i „Moj Ustav“.

Za učešće u projektu „Moj Ustav“, određene su učenice Mirsada Suljić, Adna Kurdija i Fatima Hodžić.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Sekcija se bavila sa više tema: „Razvoj ustavne demokratije“, „Pravo i pravila među ljudima“- Ustav BiH, „Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima“, „Pojam ustava i ustavnosti“- Ustav BiH, „Ustavni principi“- Ustav BiH, „Grane vlasti u BiH“- Ustav BiH, „Nivoi vlasti u BiH“-Ustav BiH

Ustavne odredbe koje želimo promijeniti:

1. Preambula Ustava BiH (zadnja stranica)

a) „Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s ostalim) i građani BiH ovim utvrđuju Ustav BiH.“

b) „Bošnjaci, Hrvati, Srbi i ostali narodi i građani BiH ovim utvrđuju Ustav BiH“

c) Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima Član1. - „Sva ljudska bića se rađaju slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima.“

- U samoj Preambuli Ustava ugrađena je diskriminacija onih koji nisu „konstitutivni“,

- U BiH niko nije konstitutivan jer je BiH kao država konstituisana mnogo prije Dejtona.

2. Član IV

a) „Dom naroda se sastoji od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz FBiH (5 Hrvata i 5 Bošnjaka) i jedna trećina iz RS (5 Srba).“

b) „Dom naroda se sastoji od 20 delegata (5 Bošnjaka, 5 Srba, 5 Hrvata i 5 ostalih).“

c) Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima Član 1.

- U Domu naroda se štite nacionalni interesi. Ko štiti interese ostalih?

3. Član V

a) „Predsjedništvo BiH se sastoji od 3 člana (po jednog Bošnjaka, Hrvata i Srbina)...“

b) „Predsjedništvo BiH se sastoji od 4 člana (po jednog Bošnjaka, Hrvata, Srbina i iz reda ostalih)...“

c) Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima Član 1. i Član 21.

- Svako ima pravo da pristupi, u uslovima jednakosti, funkcijama svoje zemlje. Članovi Predsjedništva se moraju birati neposredno na teritoriji cijele BiH (jedan glas - jedan čovjek). Izbori moraju izraziti volju naroda tajnim glasanjem uz opće jednako pravo glasa bilo da se radi o aktivnom ili pasivnom biračkom pravu. Slogan „Jedan čovjek - jedan glas“ je srušio aparthejd u JAR.

Srednjoškolski centar Srebrenica

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

„Srednjoškolski centar Srebrenica“ je škola sa dugogodišnjom tradicijom. Gimnazija u Srebrenici počela je sa radom još u septembru 1961. godine, a u martu 1973. godine Skupština opštine Srebrenica osniva svojim rješenjem Srednjoškolski centar. Od osnivanja do danas, učenici naše, susjednih opština, a i šire, obrazovali su se u različitim strukama i zanimanjima: u okviru gimnazije, rudarsko-tehničke, trgovačko-ugostiteljske, ekonomske, hemijske, metalurške, elektrotehničke, turističke i tekstilne struke, te škole za KV radnike. Najveći broj učenika koji je zabilježen od osnivanja je 1.315 učenika.

Danas se u Školi obrazuje ukupno 405 učenika gimnazije - opšti smjer, struke zdravstvo u zanimanjima: medicinski tehničar, farmaceutski tehničar i fizioterapeutski tehničar i struke hemija, nemetali i grafičarstvo u zanimanju hemijski tehničar.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U sekciju „Moj ustav“, od početka školske godine, uključeno je 10 učenika gimnazije: Milada Pavlović, Helena Todorović, Božidar Vasić, Saša Radić, Mirjana Ristanović, Veljko Petrović, Branka Aleksić, Sandra Vasić, Božana Kovačević i Neđo Katanić, a u toku godine, uključena su još četiri učenika trećeg razreda farmaceutskih tehničara: Almedina Ibrahimović, Dušica Jovanović, Maja Radić i Slađana Vujadinović.

Aktivnosti koje provodi su nezaobilazan dio cjelokupnog vaspitno-obrazovnog rada Škole. Kreativnost ovih mladih ljudi najbolje se ogleda u njihovom interesantnom i ponekad duhovitom prezentovanju kompleksnih nastavnih sadržaja iz oblasti ustavnog uređenja i sadržaja demokratije i ljudskih prava približavajući na taj način vršnjacima ovu tematiku i pobuđujući njihovo interesovanje i želju da se pridružuju i aktivno učestvuju u radu sekcije i projektu „Moj ustav“.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

U okviru projekta “Moj ustav”, fokus sekcije bio je na ljudskim pravima i slobodama - Ustav BiH, Član II Ljudska prava i slobode građana, sa posebnim osvrtom na jednakost polova. U cilju otklanjanja razlika između normativno proklamovanog i prakse predloženi su sljedeći amandmani:

Princip ravnopravnosti muškaraca i žena da nađe svoju praktičnu primjenu kao i da se preduzmu sankcije prema onima koji se ne pridržavaju zakonskih i ustavnih odredbi.

Da se uvede pravna zaštita prava žena i da se, preko nadležnih sudova i drugih javnih institucija, obezbijedi efikasna zaštita prava žena od svakog postupka kojim se vrši diskriminacija žena.

Da se preduzmu sve mjere za otklanjanje diskriminacije žena od bilo koje organizacije, pojedinca ili pravnog lica.

Da država preduzme u svim oblastima, posebno političkoj, ekonomskoj i kulturnoj, sve prikladne mjere, uključujući zakonodavnu, da bi obezbijedila potpun razvoj i napredak žena i da im se garantuje ravnopravnost sa muškarcima.

Da država omogući veće učešće žena u kreiranju vladine politike i zauzimanju rukovodećih funkcija.

Sprečavanja diskriminacije žena zbog stupanja u brak, ostvarivanja materinstva i ostvarivanja njihovog stvarnog prava na rad.

Zabrana pod prijetnjom preduzimanja sankcija protiv poslodavaca koji daju otkaze trudnicama, proglašavaju ih tehnološkim viškom i time im uskraćuju osnovno pravo na materinstvo.

Podsticanje obezbjeđenja pomoći službama kako bi se roditeljima omogućilo da usklade porodične obaveze sa obavezama na radnom mjestu.

Bilo bi još mnogo toga ali bismo se zadovoljili i ovim amandmanima kada bi se ugradili u Ustav i zakone i preduzele mjere za njihovu realizaciju u praksi.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Ustav BiH - Član II Ljudska prava i slobode, tačka 4 – Nediskriminacija

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava:

Uživanje prava i sloboda, predviđenih u ovom članu ili u međunarodnim sporazumima navedenim u Aneksu I ovog Ustava, osigurano je svim licima u Bosni i Hercegovini bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, povezanost sa nacionalnom manjinom, imovina, rođenje ili drugi status.

Jednakost polova znači da žene i muškarci imaju iste mogućnosti i moraju imati ista prava i dužnosti u svim vidovima društvenog života.

Argumentacija:

Evropska povelja o rodnoj ravnopravnosti na lokalnom nivou

Konvencija UN o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena od septembra 1981,

Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979. godine.

Imajući u vidu da je ravnopravno učešće i prisustvo žena i muškaraca u svim sferama društvenog života od suštinskog značaja za demokratiju, država mora imati ključnu ulogu u primjeni prava na ravnopravnost svojih građana i stanovnika, naročito žena i muškaraca u domenima njihove odgovornosti.

Rodna ravnopravnost predstavlja fundamentalno pravo za sve i od suštinskog je značaja za svaku demokratsku sredinu. Da bi ovo pravo bilo ostvareno, ono mora biti ne samo prepoznato s pravne strane, već i uspješno primijenjeno na sve aspekte političkog, ekonomskog, društvenog i kulturnog života.

Svi aspekti vlasti predstavljaju najpogodnije tle za borbu protiv upornog širenja neravnopravnosti, kao i za propagiranje istinski ravnopravnog društva. One su u poziciji da putem svojih nadležnosti i saradnje sa najrazličitijim akterima, preduzmu konkretne korake ka postizanju ravnopravnosti između žena i muškaraca.

Iako se odgovornosti vlasti na različitim nivoima razlikuju, zajedničko im je da mogu i moraju igrati pozitivnu ulogu u promociji ravnopravnosti u praksi i na taj način uticati na svakodnevni život svojih građana.

Srednja škola Stolac

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Srednja škola Stolac je smještena u strogom centru općine Stolac u ulici Kneza Domagoja bb u Stocu. Specifičnost Srednje škole Stolac se ogleda u tome što je to škola sa dva nastavna plana i programa, NPP na hrvatskom jeziku i NPP na bosanskom jeziku. Pored ove specifičnosti škola je ujedno i srednjoškolski centar koji svojim učenicima nudi veći izbor smjerova i zanimanja, pa tako u našoj školi možete izabrati opću gimnaziju, ekonomsku školu, kuharstvo, računalni tehničar i druge.

Srednja škola Stolac radi u dvije smjene, prvu smjenu pohađaju učenici hrvatske nacionalnosti a drugu smjenu učenici bošnjačke nacionalnosti. Škola broji 322 učenika u prvoj smjeni i 120 učenika u drugoj smjeni. Za prvu smjenu v.d. ravnatelj je Mirjana Brkić, nastavno osoblje se sastoji od 37 nastavnika i stručnog suradnika pedagoga. Nastavni plan i program na hrvatskom jeziku ima sljedeća područja rada: Opća gimnazija, Ekonomija i trgovina "A", Strojarsstvo "A", Strojarsstvo "C", Ugostiteljstvo i turizam „C“, dakle obuhvaća sljedeća zanimanja: ekonomist, računalni tehničar u strojarstvu, instalater grijanja i klimatizacije, automehaničar i kuhar. Škola se sastoji od 7 učionica, 7 kabineta, 2 radionice, 1 knjižnice, 1 čitaonice i športske dvorane. Pored toga škola posjeduje i športsko igralište i dvorište.

Ukupan broj učenika u školskoj 2013./2014. godini je 145 učenika koji pohađaju nastavu na bosanskom jeziku, te 26 profesora koji rade po NPP na bosanskom jeziku.

U Srednjoj školi Stolac, pored redovne nastave, dosta se radi i na vannastavnim aktivnostima kao i različitim takmičenjima kako lokalnim i državnim tako i međunarodnim, na kojim su učenici naše škole postigli zavidne rezultate. Svake školske godine naši učenici učestvuju na svim kantonalnim takmičenjima po predmetima koji se organizuju od strane Pedagoškog zavoda u Mostaru. U Srednjoj školi Stolac su prisutne sljedeće sekcije: likovna, ekološka, debatna, novinarska, upoznaj Ustav.

Škola ima i stalnu saradnju kako sa lokalnom zajednicom i drugim institucijama u našoj opštini tako i šire, raznim NVO-ima kako lokalnog tako i međunarodnog karaktera. Škola ima i svoj časopis „NOMINATIV“, koji izlazi 4 puta u školskoj godini, kroz koji se predstave sva dešavanja u našoj školi.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

U Srednjoj školi Stolac je u toku ove školske godine pokrenuta sekcija pod nazivom „Upoznaj Ustav“ u saradnji sa NDC Sarajevo. Sekcija je prisutna u oba nastavna plana i programa na oba jezika.

Sekcija koja se realizuje na bosanskom jeziku broji dvadeset učenika, koji redovno pohađaju istu i koji aktivno učestvuju u radu kroz istu. Kroz ovu sekciju se radilo ne samo frontalnim oblikom rada nego više grupnim, budući da je bio cilj da djeca što bolje steknu sliku o Ustavu naše države.

Priručnik je bio itekako potreban i koristan prilikom realizacije časova sekcije, kako za predavača tako i za polaznike. Svi učenici imaju na raspolaganju priručnik, kao i profesori za predmet Demokracija i ljudska prava. Kroz prethodne mjesece rada u ovoj sekciji smo se trudili da radna atmosfera bude što opuštenija ali ipak radna, da se kod djece razvija kritičko mišljenje, te da sami kroz izučavanje priručnika shvate svoju poziciju i ulogu u društvu, te šta mogu da urade za sebe a šta za druge, koliko su nezaštićeni, a koliko jesu i gdje su im neka prava oštećena, a gdje nisu.

Rad s djecom kroz ovu sekciju je bio izuzetno pozitivno iskustvo i jako korisno kako za izgrađivanje ličnosti pojedinca i stvaranje kritičkog mišljenja kod istog tako i za spoznaju realne političke scene i uređenja države Bosne i Hercegovine.

Sekcija koja se realizira na hrvatskome jeziku broji 10 učenika, od toga su 3 učenika/ice iz III. razreda ekonomske i 7 učenika/ica iz II. razreda gimnazije. Učenici/ice koji sudjeluju u Projektu Moj Ustav su: Ana Mijatović, Vinka Čoko, Nikolina Šimunović, Vide Papac, Krešimir Goluža, Mišo Puljić, Ivan Moro, Marko Maslač, Ljiljana Perić i Filip Kuzman.

Sami početak rada sekcije bio je težak jer većina učenika na samom početku nije bila zainteresirana, ali nakon nekoliko održanih sati učenici su počeli s radom. Na samom početku smo se upoznali sa pojmom Ustava ali i povijesnim razvojem ustavne materije (povijesnim dokumentima koji su oblikovali današnje Ustave pojedinih država).

Učenici su bili posebno motivirani kada bi u radionici bilo aktivnosti koje oni sami moraju odraditi. Tako su bili zaduženi da uz pomoć profesora osmisle sat na naslovnu temu «Ljudska prava i njihovi mehanizmi zaštite». Za taj sat su učenici pripremili film koji slikovito opisuje sva prava sadržana u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

BOŠNJAČKI PROGRAM

Kroz rad u sekciji učenika Srednje škole Stolac radilo se na ustavnoj odredbi koju učenici naše škole žele promijeniti:

Podsjećajući se na Osnovna načela usaglašena u Ženevi 08.09.1995. godine i u Njujorku 26.09.1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine:

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: *Podsjećajući se na Osnovna načela usaglašena u Ženevi 08.09.1995. godine i u Njujorku 26.09.1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi i svi drugi Građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine:*

Argumentacija: Diskusijom o Preambuli Ustava BiH, učenici Srednje škole Stolac (druga smjena) su zaključili da je ovaj dio Ustava diskriminirajući i da nikako se u zagradu ne bi trebalo stavljati ostale, te da se ti „ostali“ trebaju imenovati. Također smatramo da se građani BiH treba pisati velikim slovom jer postoje individue koje unatoč pripadnosti navedenim konstitutivnim narodima ipak ne žele tako izjašnjavati nego kao Građaninom Bosne i Hercegovine. Ustav Bosne i Hercegovine kroz ovu sekciju kompariran je sa drugim ustavima, jedan od tih ustava je i Ustav Republike Hrvatske. Jedan od ključnih dokumenta na koji se pozivamo pri izmjeni citiranog mjesta iz Ustava jeste Evropska konvencija o ljudskim pravima. Budući da se radi o diskriminaciji onda se pozivamo na Članak 14 Evropske konvencije o ljudskim pravima koji glasi:

“Zabrana diskriminacije

Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, sveza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.”

HRVATSKI PROGRAM

Ustavna tema kojom se sekcija najviše bavila tokom 2013/2014. godine su ljudska prava i većina učenika smatra da bi se neke promjene mogle bazirati upravo u ovom dijelu Ustava.

Tako su neki od učenika predložili da se pokuša pronaći nešto vezano za socijalna prava ljudi u Ustavu, npr. da se donese točna odredba kolike naknade bi trebali primati osobe koje su socijalno ugrožene.

„JU Centar srednjih škola“ Trebinje

OSNOVNI PODACI O ŠKOLI

Naziv naše škole je „JU Centar srednjih škola“ Trebinje. Za Centar srednjih škola može se reći da nastavlja tradiciju Trgovačke akademije u Trebinju, koja je osnovana davne 1893. godine. Škola zatim funkcionise pod imenom Ekonomska škola, zatim je bila u sastavu Srednjoškolskog centra, jedan period je imala naziv Ekonomska, trgovačka, ugostiteljska i medicinska škola. Pod današnjim nazivom funkcionise od 2005. godine.

U školi se učenici obrazuju unutar tri struke i sedam zanimanja i to pet zanimanja četvrtog stepena i dva zanimanja trećeg stepena stručnosti. U školskoj 2013/2014. godini upisano je 515 učenika, a škola trenutno ima 63 zaposlena radnika, od čega je 49 profesora. Škola ima, pored učionica, opremljene kabinete za informatiku i praktičnu nastavu.

Naša škola je uključena u više projekata, od kojih su neki završeni kao što je EU VET, dok nekoliko projekata traje već duži period kao što je projekat „Učeničko preduzetništvo“. U školi aktivno, efikasno radi veći broj sekcija, što se potvrđuje mnogim nagradama i priznanjima sa različitih đačkih takmičenja.

OSNOVNI PODACI O SEKCIJI

Naša sekcija broji 12 učenika koji aktivno rade sve vrijeme od formiranja sekcije i 7 učenika koji su povremeno uključeni u rad. Sekcija je oformljena krajem septembra 2013. god. Radom sekcije rukovodi profesorica Radmila Janković.

U prethodnom periodu obrađivali smo određene teme vezane za Ustav BiH. Koristili smo priručnike za nastavu „Upoznaj Ustav i ono što ti pruža“, koje smo dobili od Nansen dijalog centra, Sarajevo. Pored priručnika u radu smo koristili Ustav BiH, Ustav RS, Ustav SAD, međunarodne konvencije i deklaracije.

Članovi sekcije obrađivali su nekoliko tema i predlagali izmjene i dopune Ustava. Glavne teme koje su obrađivali: 1) pravo na obrazovanje, prijedlog da se u Ustav unese da je srednja škola obavezna; 2) socijalna prava, prijedlog da se u Preambulu Ustava unese da je BiH socijalna

država; 3) pravo na reizbor, prijedlog da se to pravo ukine kad su u pitanju najviši državni službenici; 4) kontrola trošenja novca iz državne blagajne, prijedlog da kontrola bude javna i da se izvještaji o prihodima i rashodima javno objavljuju svaka tri mjeseca. Članovi sekcije organizovali su debate, prezentacije i kviz.

USTAVNA TEMA KOJOM SE SEKCIJA BAVILA 2013-14.

Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

Citirati mjesto iz Ustava kako trenutačno glasi: „Odobranje budžeta za institucije Bosne i Hercegovine“ član 4. tačka 4. pod b) Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava „Odobranje budžeta za odgovoran rad institucija Bosne i Hercegovine i redovno javno objavljivanje Obračuna svih rashoda i prihoda iz državnog budžeta. Nikakav novac se ne može vući iz državne blagajne bez pravnog osnova.“

Argumentacija:

Ustav SAD, član 1. Poglavlje 9. Paragraf 4. koji glasi „Nikakav novac se neće vući iz blagajne, osim posljedično dodjelama učinjenim zakonom, a redovni izvještaji i obračun prihoda i rashoda javno će biti objavljen“.

Argumenti:

- 1) Kontrola trošenja budžetskih sredstava znači redovno praćenje priliva i odliva novčanih sredstava u državnoj blagajni.
- 2) Transparentno izvještavanje o prihodnoj i rashodnoj strani budžeta znači da građani moraju znati kako se troši njihov novac.
- 3) Raspodjela budžetskih sredstava po stavkama za određene kategorije korisnika.
- 4) Sprečavanje zloupotreba u korišćenju raspodijeljenih sredstava.
- 5) Usklađivanje monetarne i fiskalne politike u BiH.

6) Planiranje korišćenja sredstava iz pretpristupnih razvojnih fondova EU.

Druga Ustavna odredba koju želimo promijeniti:

“Delegati i članovi ne mogu biti pozivani na krivičnu ili građansku odgovornost u pogledu bilo kojeg čina izvršenog u okviru dužnosti u Parlamentarnoj skupštini“. (Ustav BiH, član 4. tačka 3. pod j)

Prijedlog nove formulacije citiranog mjesta iz Ustava: “Delegati i članovi imaju poslanički imunitet dok učestvuju na sjednicama svojih domova, osim u slučaju kada počine krivično djelo. NIJEDAN delegat ili član NEĆE tokom vremena na koje je izabran biti imenovan na bilo koju građansku dužnost vezanu za vlast BiH.“

Relevantan dokument na koji se pozivamo: Ustav SAD, član 1. Poglavlje 6.

Argumenti:

- 1) Odgovoran, kontrolisan rad visokih državnih službenika.
- 2) Manja mogućnost za zloupotrebu državnog položaja.
- 3) Smanjuje se nepotizam.
- 4) Smanjuje se korupcija.
- 5) Obavezna krivična odgovornost izabranih predstavnika građana, koji izdvajaju novac za njihov rad.

DRUGI DIO

SAMOSTALNI UČENIČKI RADOVI U VEZI S USTAVNIM PROCESIMA

Nemanja Lazukić, Gimnazija “Vaso Pelagić”, Brčko

Ljudska prava i slobode u BiH

Ljudska prava i slobode su regulisane međunarodnim odredbama i svaka zemlja ima obavezu da poštuje međunarodne konvencije i da poštuje prava i slobode svojih građana. U Ustav BiH su ugrađene odredbe Evropske konvencije o osnovnim pravima i slobodama, kao i svi međunarodni sporazumi koje ima obavezu da poštuje. Lična prava i slobode imaju za cilj očuvanje ljudskog dostojanstva, morala i integriteta i to su najstarija ljudska prava. Ova prava su ugrađena u Ustav BiH.

Elementarno ljudsko pravo jeste pravo na život. Smrtna kazna, koja u nekim zemljama i dalje postoji, jeste kršenje ovog ljudskog prava, što u Bosni i Hercegovini nije riječ, budući da je Ustavom BiH, smrtna kazna izričito zabranjena.

Pravo na slobodu i ličnu sigurnost je takođe neotuđivo pravo, a podrazumijeva zaštitu svakog čovjeka, od nezakonitog lišavanja slobode, obavezu humanog postupanja, sa licima koja su zakonito lišena slobode. Ustav BiH, takođe štiti i pravo na slobodu i sigurnost građana.

Pravo na jednakost i ravnopravnost kaže da su svi građani jednaki pred zakonom, bez obzira na naciju, vjeru, rasu, obrazovanje, socijalno porijeklo. Ustavom BiH zagarantovana je zabrana diskriminacije bilo koje vrste. Međutim podaci "Ombudsmena", pokazuju da je u BiH diskriminacija itekako prisutna.

Sloboda izražavanja i informisanja je jedno od najznačajnijih prava, zagarantovanih Ustavom BiH. Veliko je pitanje da li se ovo pravo poštuje, ili je ono pod uticajem moćnih ekonomskih i političkih krugova?

Ekonomska i socijalna prava u zemlji se najmanje poštuju. Materijalno siromaštvo je svakodnevna pojava, na ulicama svih naših gradova. Država nije omogućila pravo ljudima na zaposlenje, čime je ugrožena ekonomska nezavisnost pojedinca.

Nemanja Ljubojević, Gimnazija “Vaso Pelagić”, Brčko

Prava žena u BiH

Budući da žene čine polovinu ukupne populacije, imaju pravo na razmjernu zastupljenost u predstavničkim, izvršnim i sudskim tijelima u državi, te je potrebno iskoristiti izmjene Izbornog zakona BiH – kvotu 40% žena na listama.

Smatramo da je bitno izraditi Plan djelovanja o pitanju uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca, organizovati ili podsticati edukaciju žena, uvesti radne kvote u statute i izbjevati stereotipno predstavljanje žena.

Kao temeljnu društvenu vrijednost potrebno je promovisati rodnu ravnopravnost, a prvi korak ka ostvarenju cilja jeste uvažavanje osjetljive statistike, koja i ističe problem rodne ravnopravnosti u društvu danas.

Statistika u Brčko distriktu:

Od ukupnog broja zaposlenih u odjeljenjima Vlade Distrikta, Direkciji, Policiji, Skupštini i pravosuđu (1596), 77,59% muškaraca se nalazi na rukovodećim pozicijama, a 22,41% je žena na rukovodećim pozicijama (od ukupnog broja rukovodećih pozicija)

Skupština Brčko distrikta BiH

U 2010/11– muškaraca je bilo 29, i 2 žene

U 2013 – muškaraca je 28, i 3 žene

(Žene poslanice u skupštini Brčko distrikta i dalje nisu prisutne u onome broju koji bi zadovoljio kvotu Izbornog zakona BiH)

Kako je danas u Ustavu prisutan Zakon o rodnoj ravnopravnosti i u Ustavu BiH, RS i Federacije BiH, smatramo da je potrebno:

- Raditi sa ženama u političkim partijama na njihovom osnaživanju i aktivnijem djelovanju
- Raditi na osnaživanju žena uopšte, pogotovu žena u ruralnim naseljima, za povećan angažman u političkim partijama i borbi za veću ravnopravnost polova, promocijom Zakona o ravnopravnosti polova BiH

Politički, koristiti muški rod za zanimanja, zvanja ili titule kada se upućuje na ženu smatra se diskriminacijom putem jezika u odnosu na pol.

Rodno osjetljiv jezik jeste i jezičko i političko pitanje.

Милица Радојковић, Гимназија “Васо Пелагић”, Брчко

Људска права и слободе у БиХ

Појам људских права односи се на идеју да људска бића имају универзална природна права, или статус, независно од правне јурисдикције или других одређујућих фактора као што су етницитет, држављанство и пол. Као што је видљиво из Универзалне декларације о људским правима Уједињених нација, људска права су концептуално заснована на урођеном људском достојанству и задржавају свој универзални и неотуђиви карактер. Идеја људских права развила се из идеје природних права. Заштита људских права обезбеђује се ратификацијом међународних докумената, имплементацијом у домаће законодавство и постојањем институција домаћег и међународног права.

Права сваког појединца у Босни и Херцеговини прописана су Уставом Босне и Херцеговине, међународним уговорима или конвенцијама које је БиХ потписала, као и законима. Чланом II Устава БиХ се прокламује да БиХ и оба ентитета осигуравају највиши ниво међународно признатих људских права и темељних слобода. Такође, наводи се да права и слободе одређени у Европској конвенцији за заштиту људских права и темељних слобода, те њеним Протоколима, директно се примењују у БиХ и имају првенство пред сваким другим законодавством. У истом члану пише да је свим особама на подручју БиХ осигурано да уживају људска права и темељне слободе без дискриминације према полу, раси, боји коже, језику, вероисповести, политичком и другом опредељењу, националном или друштвеном пореклу, припадности националној мањини, власништву, рођењу или другом статусу.

У Уставу Анекса 6 Босне и Херцеговине се предвиђено је постојање Комисије за људска права која ће осигурати највиши ниво међународно признатих људских права и слобода.

Члан II - Каталог права: Сва лица на територији Босне и Херцеговине уживају људска права и слободе из става 2. овог члана, што укључује:

- право на живот
- право на неподвргавање мучењу, нехуманом или понижавајућем поступку или казни
- право особе да не буде држана у ропству или подчињености или да обавља присилни или обавезни рад
- право на слободу и сигурност личности
- право на поштено суђење у грађанским и кривичним предметима, те друга права у вези са кривичним поступцима
- право на приватни и породични живот, неповредивост дома и кореспонденције
- право на слободу мишљења, савести и вере
- право на слободу изражавања
- право на слободу мирног окупљања и слободу удруживања са другима
- право на закључење брака те основање породице
- право на имовину
- право на образовање
- право на слободу кретања и становања.

Признавање људских права само по себи не значи да ће она бити остварена у пуној мери. Томе не „доприносе“ само политичке елите и буржоазија, као најизраженији носиоци политичке и економске моћи, већ и неадекватна уставна и законска решења. Можемо да закључимо да, поготово код нас у Босни и Херцеговини, људска права могу, барем на први поглед, бити врло коректно уређена формално, а да системски недостаци онемогућавају њихову примену у већој или мањој мери.

Извори : Уставни суд Босне и Херцеговине

Горан Марковић, АбрашМЕДИА

Antonia Anić, Gimnazija “Vaso Pelagić”, Brčko

Ustavno-pravni položaj obitelji, žena i djece u BiH

U današnjem društvu, društvu 21. stoljeća, teško je razumjeti činjenicu o postojanju diskriminacije žena, diskriminacije uopće. Žene su svoja prava dobile davno. Prilično kasno, doduše, ali su se izborile za sebe. Kako je onda moguće da su one, koje rađaju i othranjuju „društvo“ zakinute za svoja prava? Nažalost, taj se problem toliko uvukao u društvo da mnoge žene niti ne znaju da su ravnopravne muškarcima, pa često nisu ni svjesne da su diskriminirane. Muškarce na razgovorima za posao nitko neće pitati planiraju li obitelj, djecu i kada. Žene često neće dobiti posao samo zato što nose novog člana društva, čime se šteta nanosi i njemu.

Ustavom BiH ženama su njihova prava zagarantirana samo točkama koje se odnose na ljudska prava općenito. Na primjer:

Član II Ustava BiH (Ljudska prava i osnovne slobode) Točka 1. Ljudska prava „Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznanih ljudskih prava i osnovnih sloboda. ...“

Također se spominju i konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda:

Točka 2. Međunarodni standardi „Prava i slobode predviđeni u Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. ...“

U Ustavu je, naravno, naveden i Katalog prava točkom 3. To bi zapravo trebalo biti i dovoljno. Svi imaju jednaka prava. Međutim, s obzirom na to da se ta prava ne primjenjuju na sve građane BiH podjednako, trebalo bi možda naglasiti prava žena i djece. Ili, još bolje, posebno ih zaštititi Ustavom kao što je to slučaj s Ustavom Republike Srpske. Navedeni članovi su iz istog.

Član 36 „Obitelj, majka i dijete imaju posebnu zaštitu.“ Član 40 „Omladina, žene i invalidi imaju posebnu zaštitu.“

Ti bi članovi možda mogli na neki način biti implementirani u Ustav BiH. Pored toga, pravo na rad je također malo bolje, preciznije definirano:

Član 39 „Svatko je slobodan u izboru zanimanja i zaposlenja i pod jednakim uvjetima im je dostupno radno mjesto i funkcija.“

Dakle, kako bi se pronašlo ustavno rješenje za ovaj problem ne treba ići daleko i posezati za Ustavima čak niti europskih zemalja – ono je tu, u sklopu same BiH.

Дајана Карач, Средња школа Јања

Пјешчани сат (стварност и снови)

Често размишљам како би све било лијепо да не постоје ривалства међу људима. Да, то су моји снови, стална размишљања и неостварена жеља – нажалост.

Понекад пожелим да је власт у мојим рукама... Тада у својој глави избришем све што је црно-бијело, додам боје, много боје... Замишљам како бих људе ставила на исти ниво, забранила ружне ствари... Избрисала бих рат, покушала да задржим све што је добро, а избрисала оно што није...

Данас, нажалост, има превише лошег. Свакако се стиче утисак да наталожено незадовољство игра важну улогу, да је оно тај „колективни разлог“. Данас политичари често дају ријеч, али ријетко ко од њих је испуњава. Деведестих смо имали рат, најотворенији могући сукоб, али данас се (не само код нас) води један другачији – рат ријечима, усађивањем идеја – то је далеко покваренија тактика. Управо се њоме постиже да пушка, кад на њу дође ред, изгледа као најнормалнији сљедећи корак – а то ни у ком случају није тако. Они који тога нису свјесни желе својој држави најгоре, мислећи да при томе чине нешто добро.

Срећом, има много људи који не размишљају тако. Оних дана када сам оптимистична чак мислим да их има све више.

Као грађанин ове земље, свакој власти желим да успије и поздрављам све што је добро, без обзира из које странке дошло, али исто тако мислим да свака власт мора да зна да је нада оно што стоји у горњем дијелу пјешчаног сата... Свако зрно које пређе доле више није зрно наде него зрно бијеса.

Зато, кад год погледам око себе и видим да је све више зрнаца у доњем дијелу пјешчаног сата, ја склопим очи и додам овој стварности много боје желећи само једно – да имамо сигурно Сутра, да то Сутра дочекамо са осмијехом...

Босиљка Милановић, Средња школа Јања

Да је власт у мојим рукама

Гледајући данашњу власт, себи често постављам питање шта би било да сам ја на власти.. Питања која ме наводе на размишљање су различита, нпр. какав би био свијет да сам ја на власти? Да ли би свијет био бољи? Шта данас све треба промијенити да би било боље у будућности? Какве законе створити? ... и увијек нека нова...

Све чешће слушах људе који се противе данашњој власт. Све је више оних који желе нешто урадити да би било боље, али је много и оних који о томе ћуте, оних који мисле да од њихове борбе за нешто на крају неће бити ништа.

Када би власт била у мојим рукама сигурно бих урадила нешто што ће свима бити од користи, а не само мени. Мислим да тако и требају да раде они који су на власти.

Оним људима који уче, који се боре да постану неко и нешто у будућности дала бих стипендије и обезбиједила сигурна радна мјеста након школовања. Сматрам да није добро да они који имају „купљене дипломе“ имају добра радна мјеста.

Да је власт у мојим рукама учинила бих све да у стварности права буду иста и за богате и за сиромашне; да закони важе подједнако за све (практично, а не само теоријски); да влада једнакост међу људима без обзира на националност, вјерску или било коју другу припадност... Свакако да то гарантује и данашња власт, али, некако између гаранције која је само у ријечима и на папиру и оне у дјелу и стварности постоји огроман јаз. Да је власт у мојим рукама, дала бих све од себе да тај јаз избришем.

Напуштеној дјеци бих обезбиједила она права која сви имају. Залагала бих се за хуманитарне акције. Више бих улагала у школе, а мање у неке непотребне ствари. Трудила бих се да охрабрим људе (превасходно младе) да више уче, да имају више поштовања једни према другима, више оног лијепог понашања на свим мјестима.

Сматрам да људи требају што више да уче и још више да улажу у своје образовање, јер је то вриједност која не пролази са временом.

TREĆI DIO

OBJAVE UČENIKA I NASTAVNIKA U VEZI S USTAVNIM PROCESIMA UNUTAR PROJEKTNIH GRUPA NA FACEBOOKU

(odabir)

Ljubiša Rokić

February 20

http://ndcsarajevo.org/moj_ustav/mojustav.html

http://ndcsarajevo.org/moj_ustav/mojustav.html

Projekt MOJ USTAV nastavlja se na projekt UPOZNAJ USTAV, koji je NDC Sarajevo uspješno proveo u periodu 2012-2013. godine. U sklopu projekta UPOZNAJ USTAV tim stručnjaka iz entitetskih ministarstava...

NDCSARAJEVO.ORG

Like · Comment · Share

Gordan Radić and Milan Kecman like this.

Seen by 21

Ljubiša Rokić Molim učenike da materijale koriste sa ove stranice..Dio materijala se odnosi na materiju koju smo prošli ali i onu koju ćemo proći..Pozdrav

February 20 at 3:38pm · Like

Write a comment...

Ljubiša Rokić

February 2

Veliki pozdrav kolegama-profesorima i učenicima učesnicima projekta. I mi smo se kao i ostali odmarali u januaru mjesec. Prve aktivnosti u ovoj godini imali smo u četvrtak 30. januara gdje smo rezimirali ono što smo uradili u proteklom periodu, te dali sugestije i preporuke za naredne aktivnosti. U decembru mjesecu smo realizovali aktivnosti iz modula „Grane vlasti u BiH“-

Ljubiša Rokić

March 11

Задатак за рад и промишљање оставили смо на питању.... Да ли на нивоу БиХ постоји јединствен закон у погледу заштите околине, како ентитетски закони штите ово право грађана и на који начин локалне управе и самоуправе улаже у заштиту околине..Ученици су проучавали Закон о заштити животне средине РС,ФБиХ, те Међународне документе који се односе на овај проблем,Међународни документи који се односе на заштиту животне средине и права човјека,УН –ова Декларација из Рија, Архуска... [See More](#)

Like · Comment

Gordan Radić likes this.

Seen by 20

Seen by 22

Jelena Zoric

March 20

Ovom prilikom se zahvaljujemo učenicima Ekonomske škole na materijalima na koje su nas uputili, a koji se tiču smanjenja plata zvaničnicima BiH. Materijale koje ste nam preporučili smo detaljno razmotrili zajedno sa Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH. Mi smo razgovarali na tu temu i složili smo se da treba hitno izmjeniti postojeći zakon o platama i naknadama u institucijama BiH.

Like · Comment

Šejla Sadiković, Ljubiša Rokić, Mirjana Miljanovic and 4 others like this. Seen by 21

Mirjana Miljanovic И ученици Економске школе захваљују вама на подршци. Корисно нам је било ваше истраживање о законској регулативи, која се тиче заштите човјекове околине. Наставићемо сарадњу...

Me

Lj

po

Me

W

Ljubiša Rokić

March 13

Like · Comment

Šejla Sadiković, Mirjana Miljanovic and Selvira Sadikovic Masnic like this. Seen by 20

Ljubiša Rokić Побједници школског такмичења...

March 13 at 2:22am · Like

Write a comment...

Mirjana Miljanovic

December 10, 2013 · Banja Luka · Edited

С обзиром на то да нам је овај децембар мјесец сав у знаку људских права (и на часовима Демократије и у оквиру секције Мој Устав), било би лијепо да симболички данас (10. децембра цијели свијет слави Дан људских права) почнемо да користимо ову FB-групу на прави начин. Дакле, позивам вас да искористите право на слободу изражавања (коју вам гарантује и Устав БиХ), и кажете шта мислите о члану IX, став 2. Устава Босне и Херцеговине, који гласи: „Накнада за лица која обављају функције у институцијама Босне и Херцеговине не може бити умањена за вријеме трајања мандата носиоца функције“.

Unlike · Comment

You, Ljubiša Rokić and Mirela Tišma-Kalinić like this.

Seen by 20

Миодраг Милошевић Мишљења сам да је тај члан погрешан. Уколико дође до смањења плата или накнада, то смањење треба захватити све буџетске кориснике, поготово функционере у институцијама. Резање

Mirjana Miljanovic

March 13 · Banja Luka

Проширила се полемика о тексту амандмана на Устав БиХ (члан 9, став 2). Због тога вам препоручујем да погледате шта додатно о тој теми прописује Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ.
http://www.mft.gov.ba/srb/images/stories/zakoni/zakoni%202008/2_2008_Zakon_o_platama.pdf

http://www.mft.gov.ba/srb/images/stories/zakoni/zakoni%202008/2_2008_Zakon_o_platama.pdf

MFT.GOV.BA

Like · Comment · Share

Сања Марић, Mira Đurović and 2 others like this.

Seen by 19

View 8 more comments

Mirjana Miljanovic Isto

April 13 at 12:48pm · Like

Mira Đurović Drago mi je.

April 13 at 12:50pm · Like

Mirjana Miljanovic I meni.

April 13 at 12:54pm · Like

Mirjana Miljanovic

December 6, 2013

Ученици бањалучке Економске школе вриједно раде на проучавању Устава. Тренутно су људска права "на тапету"! (PS Тајна снага крије се у библиотеци).

Милош Ковчевић

March 16

Živković traži smanjenje plata zvaničnika BiH

SARAJEVO - Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Milorad Živković uputio je u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o utvrđivanju visine plate zaposlenih u institucijama BiH, kojim se predviđa smanjenja plata...

NEZAVISNE NOVINE

Like · Comment · Share

👍 Сања Марић, Šejla Sadiković, Mira Đurović and 2 others like this.

✓ Seen by 17

Милош Ковчевић <http://www.nezavisne.com/.../Zivkovic-ev-Prijedlog-zakona...>

Živkovićev Prijedlog zakona o platama ima ustavni osnov
www.nezavisne.com

SARAJEVO - Članovi Ustavnopravne komisije Predstavničkog doma Parlamentarne skup... [See More](#)

Nikolina Stupar

April 8 at 8:34pm

Pročitajte,vezano je za nasu temu.

Vijesti.ba - EU neće snižavati kriterije za BiH

SARAJEVO - Evropska unija neće snižavati kriterije u vezi sa ispunjavanjem uslova BiH na njenom putu ka evropskim integracijama, istakli su danas nakon susreta u Sarajevu predsjedavajući Vijeća ministara BiH Vjekoslav Bevanda i prva...

VJESTI.BA

Like · Comment · Share

👍 Dženana Kukić, Ismail Selmanovic and 3 others like this.

✓ Seen by 22

💬 View 3 more comments

Ivana Koruga Odlicno, da se nadovezem na Petrin komentar.. Mi se i zalazemo za uvodjenje politickih prava u Ustav BiH, te promjenu preambule: "Mi, narod,-Bosne i Hercegovine utvrdjujemo Ustav Bosne i Hercegovine"

April 8 at 9:23pm · Like · 👍 6

Ivana Koruga Gradjanin oznacava covjeka pojedinca u drustveno-politickoj zajednici koji ostvaruje svoja prava i duznosti a prije svega i politicka prava.

April 8 at 9:26pm · Like · 👍 6

Anida Mehic Upotpunosti bih se slozila sa Dzenaninim komentarom, zbog toga sto su potrebne ozbiljne promjene u BiH i untrasnji procesi koji ce rezultirati sirokim ustavnim promjenama. Takodjer bih dodala da ne smijemo dozvoliti da slucaj Sejdic-Finci blokira pris... See More

April 8 at 9:59pm · Edited · Like · 👍 2

Mirjana Miljanovic added photos to 13. prosinac 2013.

December 13, 2013

Анђела, Милош, Бењамин и Срђан "пречешљавају" Устав...

Mirjana Miljanovic

December 10, 2013 · Banja Luka · Edited

С обзиром на то да нам је овај децембар мјесец сав у знаку људских права (и на часовима Демократије и у оквиру секције Мој Устав), било би лијепо да симболички данас (10. децембра цијели свијет слави Дан људских права) почнемо да користимо ову ФВ-групу на прави начин. Дакле, позивам вас да искористите право на слободу изражавања (коју вам гарантује и Устав БиХ), и кажете шта мислите о члану IX, став 2. Устава Босне и Херцеговине, који гласи: „Накнада за лица која обављају функције у институцијама Босне и Херцеговине не може бити умањена за вријеме трајања мандата носиоца функције“.

Like · Comment

👍 2 people like this.

✓ Seen by 8

Milos Popovic

December 27, 2013

Profesorice, mozete li jos jednom uktrako objasniti sta treba u zadatku "Pitanje vitalnog interesa" ?

Like · Comment

✓ Seen by 8

Mirjana Miljanovic Милоше, ради се о томе да у Уставу БиХ пронађеш које су процедуре омогућене Парламентарној скупштини БиХ у циљу заштите виталног националног интереса. Да ти помогнем - погледај члан IV (тачка 3) Устава. Затим у уставима РС и ФБиХ види како је то питањ...
[See More](#)

December 27, 2013 at 4:03pm · Like

Milos Popovic Ok.Hvala puno.Razumijem sad zadatak!

December 27, 2013 at 4:07pm · Like

Mirjana Miljanovic Одично! Пуно поздрава!

December 27, 2013 at 4:08pm · Like · 1

Leki Blue

April 22 at 8:24pm

"Manjine, de facto, treba da konzumiraju svoja prava"

Like · Comment

Драгана Лазич likes this.

✓ Seen by 19

View 1 more comment

Irinej Arsenic Slozio bih se Dzenanom i mislim da bi svaki predstavnik nacionalnih manjina treba da uziva ista prava. Kao sto je slucaj u ostalim razvijenim Demokratskim zemljama svijeta ne vidim zasto bi se nasa drzava razlikovala od njih.

April 22 at 9:37pm · Like · 6

Ismail Selmanovic Potreba za postojanjem i ostvarivanjem posebnih manjinskih prava proizlazi iz podredjenoga položaja koji manjine imaju u odnosu na većinski narod. Ta se podredjenost može ogledati ne samo u manjoj brojnosti u odnosu nadvećinski narod već i u manjem eko... [See More](#)

April 22 at 9:47pm · Like · 6

Slađan Lakić Potrebno je da u Ustavu BiH bude jasno određen položaj nacionalnih manjina i naravno njihova prava, kao što je to slučaj sa konstitutivnim narodima BiH. Između ostalog, neophodno je formirati jedinstven izborni sistem u BiH, čije osnove treba da budu p... [See More](#)

April 23 at 8:20pm · Like · 6

Leki Blue

April 22 at 7:54pm

"Uticaj političkih sloboda na osnaživanje položaja čovjeka -građanina u politici"

Like · Comment

Dženana Kukić, Ismail Selmanovic and 3 others like this.

Seen by 20

Dženana Kukić Promjenom Ustava BiH,tacnije u okviru clana 2,uvodjenjem politickog prava:Svaki gradjanin ima pravo da bira i da bude biran,automatski se obezbjedjuje osnazivanje polozaja covjeka-gradjanina u politici. Uvodjenjem ovog politickog prava,pozivamo se na U... [See More](#)

April 22 at 8:50pm · Edited · Like · 5

Slađan Lakić

March 25 · Brčko (town)

Pojednostavljanjem organizacije vlasti došlo bi do napretka u radu institucija BiH, u pogledu zajedničkog rada svih institucija unutar BiH na razvoju i prosperitetu naše države, što predstavlja korak bliže Evropskoj uniji.

Like · Comment

Nikolina Stupar, Dženana Kukić and 2 others like this.

Seen by 23

View 5 more comments

Kenan Kladnjaković Nije problem u tome što su određeni predstavnici iz političkih stranaka, jer je baš upravo problem o kojem mi vodimo polemiku taj da u našoj državi ima previše tih stranaka. A to što ti kažeš da bi bilo bolje da predsjedništvo čini jedan član, to je nedvojbeno i s' time se u potpunosti slažem.
March 25 at 11:42pm · Like · 3

Ismail Selmanovic U potpunosti se slazem sa kolegom Kladnjakovicem, Ocito je da sa njima ne mozemo nigdje dalje od ponora. Bosna i Hercegovina se nalazi u situaciji da postane izolovana od moderne Evrope. A sa jednim članom predsjedništva zatvaramo jedan, a otvaramo novih 10 problema...
March 26 at 10:48am · Like · 2

Dženana Kukić I ja se slazem sa kolegom Kladnjakovic,treba da se ugledamo na sustave organizacije predsjednistva naprednijih drzava, jer to je sigurno ono sto ce poboljsati i unaprijediti ovu nasu BiH,kao sto smo i predlozili za promjenu Ustava BiH,da predsjednistvo ... [See More](#)
March 26 at 11:24am · Like · 2

Leki Blue

March 13

Znaci,kako smo planirali,od preambule do promjene odredbe!

Like · Comment

Dženana Kukić and Anida Mehic like this.

✓ Seen by 26

Write a comment...

Kenan Kladnjaković

March 13 · Brčko (town) · Edited

Zadatak za Anida-u: 😊

pronaći predloženu presudu u pisanom obliku za petak, o kojoj je bilo riječ na prethodnom sastanku u ponedjeljak

Like · Comment

Anida Mehic likes this.

✓ Seen by 26

Write a comment...

Иринеј Арсенић

March 12 · Edited

Analizirao sam ustave Sad-a i Njemacke i dosao do zakljucka da se ni u jednom clanu ne spominju konstitutivni narodi ,vec izricito drzavljeni tih zemalja.Kao i da imaju pravo da dodju na vlast bez obzira sto nisu domaci predstavnici.

Like · Comment

Сања Марић likes this.

✓ Seen by 26

Like · Comment

Сања Марић, Nikolina Stupar, Dženana Kukić and 3 others like this. ✓ Seen by 23

Dženana Kukić Dragana,to je taj pogled 😊

March 25 at 7:06pm · Like · 2

Anida Mehic intelektualci ❤️

March 25 at 7:14pm · Like · 5

Lejla Bajraktarevic

April 8 at 10:19pm

Like · Comment

👍 Saňa Mariћ, Nikolina Stupar, Dženana Kukić and 9 others like this. ✓ Seen by 22

Dženana Kukić Radna atmosfera 😊

April 8 at 10:22pm · Like

April 8 at 10:06pm

U savremenom političkom i pravnom značenju, građanin je državljanin koji uživa određena prava, bez obzira na klasnu, etničku ili rasnu pripadnost i ostale socijalne razlike.

Like · Comment

👍 Nikolina Stupar, Dženana Kukić, Ismail Selmanovic and 4 others like this. ✓ Seen by 22

Edina Musić Wiener Zeitung bečki lider, o BiH u svome članku -Osuđena na zastoj, piše da je civilnom društvu dosta sustava u kojem se sve orijentira prema etničkoj pripadnosti, te naglašava odredbe dejtonskog sporazuma kojima je vođenje države prepušteno trima najveć... [See More](#)

April 8 at 10:22pm · Like · 👍 2

Slađan Lakić U potpunosti tačno. Treba imati u vidu i to da je glavna svrha Ustava BiH u trenutku donošenja bila zaustavljanje sukoba na ovim prostorima, a ne prioritarno organizacija vlasti na najbolji mogući način, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

April 8 at 10:28pm · Like · 👍 3

Dženana Kukić Evropski sud za ljudska prava je u slučaju 'Sejdic-Finci protiv BiH', donio odluku da diskriminacija prema nacionalnim manjinama ne dopusta onima koji nisu Bosnjaci, Hrvati i Srbi da obnasaju najviše državne funkcije. Stoga je potrebno izvršiti eliminiran... [See More](#)

April 8 at 10:43pm · Edited · Like · 👍 2

Antonia Anić

March 25

PRIJEDLOG PROMJENE USTAVA BiH

U BiH žive tri konstitutivna naroda koji uživaju jednaka prava i nacionalne manjine kojima su također zagarantirana osnovna prava. Međutim, već na samom početku tog Ustava koji bi trebao garantirati nediskriminaciju, ista se pojavljuje.

USTAV BOSNE I HERCEGOVINE... [See More](#)

Like · Comment

Šejla Sadiković, Mira Đurović and 5 others like this.

Seen by 22

Mira Đurović Potrazi jos argumenata za ovo pitanje.

March 26 at 11:03pm · Like

Amila Dervišević

February 27

"U Bosni i Hercegovini, realizacija ženskih ljudskih prava je i dalje ekstremno teška, posebno u ruralnim zajednicama. Većina građana nije upoznata s definicijom ili svrhom ljudskih prava, i rodna diskriminacija je vidljiva na svim razinama i sektorima bosanskohercegovačkog društva. Kombinacija patrijarhalne tradicije, socijalnog i ekonomskog siromaštva, sprečava mnoge žene i djevojke da uživaju u osnovnim ljudskim pravima.

Ženske grupe u civilnom društvu doprinose značajnim i većinom nedovoljno priznatim radom kako bi se poboljšala ženska ljudska prava, izgradnja mira i sigurnosti u BiH. "

Izvor : http://www.zenezenama.org/zene/index.php?option=com_content&view=article&id=48&Itemid=11&lang=ba

Like · Comment

Mira Đurović likes this.

Seen by 23

Write a comment...

Seen by 25

Kenan Huseinefendić Prava su im itekako ugrožena.Uzevši konkretno Rome.Diskriminacija Roma proizilazi upravo iz duboko ukorijenjenih predrasuda i stereotipa o Romima

koji se doživljavaju kao „prosjaci“, „razbojnici“, „neobrazovani“ ...što dodatno doprinosi

njihovoj marg... [See More](#)

January 21 at 11:28pm · Like · 1

Write a comment

Antonia Anić

April 6 at 6:56pm

Primjer jednog članka Ustava RH koji govori o pravima nacionalnih manjina, u kojem su one nazvane upravo tako, ne „ostalima“. Još jedan od mnogih primjera na koje bi se Ustav BiH trebao ugledati.

Članak 15.

U Republici Hrvatskoj jamči se ravnopravnost pripadnicima svih nacionalnih manjina.... [See More](#)

Like · Comment

Šejla Sadiković, Mira Đurović and 2 others like this.

Seen by 22

Dzenita Golic

April 6 at 6:57pm

Like · Comment

Mira Đurović and 2 others like this.

Seen by 22

Немања Љубојевић

April 15 at 6:55am · Edited

Prava žena u BiH

S obzirom da žene čine polovinu ukupne populacije, imaju pravo na razmjernu zastupljenost, u predstavničkim, izvršnim i sudskim tijelima u državi, te je potrebno iskoristiti izmjene Izbornog zakona BiH – kvotu 40% žena na listama. Smatramo da je bitno izraditi Plan djelovanja o pitanju uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca, Organizovati ili podsticati edukaciju žena, uvesti radne kvote u statute i izbjegavati stereotipno predstavljanje žena.

Kao temelj... [See More](#)

Like · Comment

Šejla Sadiković and Mira Đurović like this.

Seen by 18

Nemanja Lazukic

April 14 at 8:56pm

Ljudska prava i slobode u BiH

Ljudska prava i slobode su regulisana medjunarodnim odredbama i svaka zemlja ima obavezu da postuje medjunarodne konvencije i da postuje prava i slobode svojih gradjana. U Ustav BiH su ugradjene odredbe Evropske konvencije o osnovnim pravima i slobodama, kao i svi medjunarodni sporazumi koje ima obavezu da postuje. Licna prava i slobode imaju za cilj ocuvanje ljudskog dostojanstva, morala i integriteta i to su najstarija ljudska prava. Ova prava ... [See More](#)

Like · Comment

Mira Đurović likes this.

Seen by 19

January 30

čl.14 Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina

Entiteti i kantoni u Federaciji BiH obavezni su u okviru svog obrazovnog programa(predškolskog, osnovnog, srednjeg) osigurati da se u gradovima, općinama i naseljenim mjestima u kojima pripadnici nacionalnih manjina čine apsolutnu ili relativnu većinu omogući obrazovanje na jeziku manjine. Neovisno o broju pripadnika nacionalne manjine, entiteti i kantoni obavezni su osigurati da pripadnici nacionalne manjine, ako to zahtjevaju, mogu učiti svoj jezik, povijest i kulturu na jeziku manjine kojoj pripadaju, kao dodatnu nastavu.

Smatrate li da se navedena prava nacionalnih manjina u Brčko distriktu poštuju?

IV.5

Like · Comment

Seen by 25

Maida Čandić Do 2015. godine u BiH bi se trebao značajno poboljšati položaj Roma. To ovoj zemlji nalaže konvencija potpisana još 2005. godine, prema kojoj bi Romi trebali uživati sva ljudska prava.

Međutim, u stvarnosti položaj Roma je daleko od dobrog i u svemu s... [See More](#)
January 30 at 10:21am · Like

Adnela Ahmicic Konvencija o sprječavanja rasne diskriminacije kaže da nacionalne manjine između ostalog imaju prava na zdravlja, ljekarsku pomoć, socijalno osiguranje i korištenje socijalnih službi i pravo pristupa na sva mjesta i službe namjenjene javnoj upotrebi kao što su prijevoz, hoteli, restorani, kafane, priredbe i parkovi.

January 30 at 10:25am · Like

Write a comment...

Adnela Ahmicic

April 14 at 11:14am

Radili smo na ovom projektu više od mjesec dana te smo odlučili da predložimo promjenu stava 2, Član 9 Ustava BiH, koji glasi "Naknada za lica koja obavljaju funkciju u institucijama Bosne i Hercegovine ne može biti umanjena za vrijeme trajanja mandata nosioca funkcije."

S obzirom na ekonomsko stanje i na to da plate onih koji pune državni budžet nisu sigurne ili ih čak ne primaju redovno, smatramo da plate onih koji tom budžetu čak ni ne doprinose ne trebaju biti zagarantovane Ustavom BiH. Pored ovoga, bitno je istaći da ovakvih stavova nema niti u Ustavima entiteta niti u drugim državama.

Like · Comment

👍 Šejla Sadiković and 5 others like this.

✓ Seen by 22

Antonia Anić Takve se odredbe ne pojavljuju u Ustavima zemalja poput Republike Hrvatske, Irske, Norveške, niti drugih skandinavskih zemalja. Osim toga, takvoj odredbi nije mjesto u Ustavu, nego u zakonima, s obzirom da se ničija plaća ne određuje Ustavom.

April 14 at 11:18am · Like · 👍 1

Adnela Ahmicic Trenutno smo za prijedlog da se stav 2, Član 9 Ustava BiH promijeni. Kada se kako ekonomsko tako i političko stanje u BiH koliko toliko izbalansira, založit ćemo se i za potpuno brisanje istog.

April 19 at 11:35am · Like

Like · Comment

✓ Seen by 25

Write a comment...

Илија Јовановић

January 21

Сматрате ли да припадници националних мањина у Босни и Херцеговини имају једнака права на рад као и три остала конститутивна народа?

Like · Comment

✓ Seen by 25

Pavle Lakić Na zalost u nasoj zemlji vecini je ovo pravo uskraceno. Ipak smatram da su nacionalne manjine vise diskriminisane kada je u pitanju zaposljavanje, pogotovu pripadnici romske populacije o kojima dosta ljudi gaji stereotype, koji su se u mnogo situacija pokazali kao netacni.

January 21 at 8:23pm · Edited · Like · 👍 3

Write a comment...

H (pravo

Amela Jušić

March 29 at 5:22pm

Presudom Sejdić/Finci protiv Bosne i Hercegovine (Aplikacije br. 27996/06 i 34836/06) od 22. decembra 2009. godine, Europskog suda za ljudska prava, utvrđeno je da bosanskohercegovački ustavni sistem nije u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, zato što krši odredbe o zabrani diskriminacije.

Sud je u odluci utvrdio da je prekršen član 14. u vezi sa članom 3. Protokola br.1 EKLJP, jer je onemogućeno aplikantima da se kandidiraju na izb...

[See More](#)

Like · Comment

👍 Šejla Sadiković, Igor Smiljanic, Zejna Handanagić and 2 others like this. ✓ Seen by 31

Write a comment...

Irma Vilić

March 31 at 2:54pm · Cazin

PRAVA MANJINA U ZAKONSKIM OKVIRIMA BIH

Bosna i Hercegovina usvojila je Zakon o zaštiti pripadnika nacionalnih manjina na državnom, entitetskim i kantonalnim nivoima u kojima nema velikih odstupanja i svaki propis uređuje na sličan način prava nacionalnih manjina.

Pripadnicima nacionalnih manjina u Unsko-sanskom Kantonu garantuju se kolektivna prava, i to : Ostvarivanje prava na slobodu organizovanja, mirnog okupljanja, slobodu udruživanja, slobodu izražavanja i slobodu misli, radi ...

[Continue Reading](#)

Like · Comment

✓ Seen by 31

.....

Rumejsa Bajrektarevic

March 21

Pred Bosnom i Hercegovinom u procesu euro-integracija našli su se zahtjevi od kojih ovisi pristup BiH u Evropsku uniju. Primaran zahtjev od kojih direktno zavisi nastavak procesa integracija odnosi se na ustavne reforme.

Ustavi se ne mijenjaju da bise riješili problemi koji se mogu riješiti drugim sredstvima, nego kada je neophodno mijenjati samu osnovicu mjenjanjem osnovnih načela i institucija državne vlasti. Predstojeće reforme u Bosni i Hercegovini nije moguće izvršiti bez reforme najprije samog Ustava BiH jer je Ustav BiH sastavni dio jednog mirovnog sporazuma.

možemo kazati da Ustav BiH sadrži brojne manjkavosti. Ustav ne uređuje ustavnu materiju u cjelosti te se nameće potreba ustavnog normiranja određenih pitanja, na prvom mjestu ekonomsko-socijalnog uređenja, pravosudnog sistema, te lokalne samouprave. Također katalog ljudskih prava, koji je sadržan u članu 2. Ustava, neophodno je proširiti i na ekonomska i socijalna prava.

Krucijalni dio novog ustavnog poretka u Bosni i Hercegovini jesu ljudska prava i njihova zaštita. U svjetlu garncija ljudskih prava i sloboda potrebno je revidirati izborno pravo. Presuda Evropskog suda za ljudska prava u predmetu „Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine“, donešena u decembru 2009.-te godine samo je potvrdila da su pojedine kategorije stanovništva diskriminirane, jer ne mogu biti birane mada mogu birati, što predstavlja obavezu Bosne i Hercegovine da otkloni diskriminaciju. Također neusklađenosti odredbe ustava koje utvrđuju način izbora članova predsjedništva BiH i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH su pravne prepreke za potpuno poštivanje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorom.

Ukoliko se ustavnim reformama ne stvore pretpostavke za provođenje pomenute presude evropskog suda za ljudska prava, Bosni i Hercegovini prijete jednostrano poništavanje sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Naime, u članu 2. ovog sporazuma se kaže „poštivanje demokratskih principa i ljudskih prava, proglašanih u evropskoj deklaraciji o ljudskim pravima i definiranih u evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, osnova su unutrašnje i vanjske politike strana, te čine bitne elemente ovog sporazuma“.

[Like](#) · [Comment](#)

Nermin Kajtazovic likes this.

Seen by 33

Zejna Handanagić

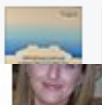
March 21

Ustav BiH bi trebao jasno definirati kome pripada uloga titulara suvereniteta, jer se često mogu primjetiti sporovi o tome da li suverena vlast pripada samo građanima ili konstitutivnim narodima, ili i jednima i drugima. Također ustavnim rješenjima značajno je favoriziran ustavni položaj entiteta, dok su istovremeno državni i lokalni nivoi u mnogome relegirani. U tom kontekstu možemo posmatrati sve češće poruke iz Evropske komisije da Evropska unija neće u procesu euro-integrac... [See More](#)

Like · Comment

Dino Tahirovic likes this.

Seen by 33

Write a comment...

February 23 · Cazin

One Billion Rising

<http://www.youtube.com/watch?v=dPabbC5GeZE>

Učesnice sekcije Moj Ustav 14.02.2014. — at Gimnazija Cazin.

Like · Comment

Zejna Handanagić, Sabina Mujić, Azra Puškar and 2 others like this.

Seen by 36

Write a comment...

Duraković Ajla

March 21

Izmjena postojećih odredbi Ustava BiH treba da osigura efikasniju i funkcionalniju državnu vlast, te da njene institucije pokažu spremnost za izvršavanje složenih zahtjeva koji se pred nju postavljaju u procesu integracija sa EU. To su najprije pitanja koja se tiču zaštite prava i sloboda te izbornog prava. Izborni sistem nije usklađen sa demokratskim standardima. Zasnovan na etničko-entitetskoj osnovi, on direktno iz izbornog procesa za pojedine organe vlasti isključuje gotovo trećinu biračkog tijela. Pripadnici nacionalnih manjina su u značajnom dijelu izbora lišeni pasivnog izbornog prava. Također, ovdje se može navesti potreba ustavnog definiranja pitanja vitalnog nacionalnog interesa iz razloga prevencije da se ovaj institut ne bi mogao koristiti kao sredstvo političke manipulacije. Također, Ustav BiH je potrebno reformisati u pravcu davanja jačih garancija za ostvarenje osnovnih ustavnih funkcija, a to su: obrazovanje političkog jedinstva države, pravne afirmacije socijalnog konsenzusa, funkcija kontrole i stabilizacije. Ustav bi trebao jasno kazati koji oblik državnog uređenja je za BiH najprikladniji, jaču osnovu uloge sudova u kontroli uprave i zaštiti prava. Za vladavinu prava je veoma važna procedura što je praktično nemoguće postići bez energičnije državne akcije u borbi protiv korupcije. Krajnje je vrijeme da u interesu građana BiH i njihove evropske perspektive politički lideri shvate da Ustav BiH nije samo politička slagalica u koju trebaju posložiti svoje interese kojima bi i dalje dovelo do favoriziranja i ohrabivanja etno-nacionalizma. To prije svega što se pokazalo u dugom historijskom kontekstu da se region ne može stabilizovati na predpostavci ostvarivanja prava jednih na račun drugih.

Like · Comment

Dino Tahirovic likes this.

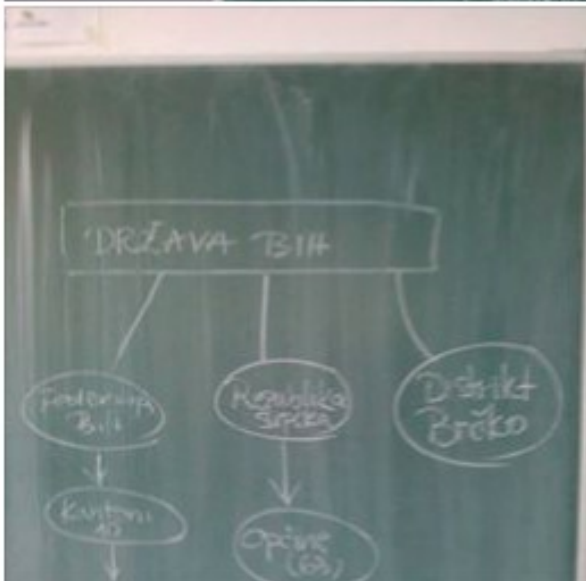
Seen by 33

Šejla Sadiković

November 9, 2013

NIVOI VLASTI U BIH

Like · Comment

Horozović Berina, Sajra Durić and Kemala Muhamedagić like this.

Seen by 41

Write a comment

Mirza Murić

April 1 at 10:49am · Cazin

Svakom državljaninu BiH bez diskriminacije odnosno bez obzira na etničku pripadnost mora se omogućiti da bude jednak pred zakonom, naročito u pogledu uživanja slijedećih prava i to:

1. pravo da učestvuje u vođenju javnih poslova, direktno ili preko slobodno izabranih predstavnika,
2. pravo da bira i da bude biran,
3. pravo da ima pristup javnim službama u svojoj zemlji.

Kada je BiH 2003.g. postala članica Vijeća Europe obavezala se da će u roku od godinu dana uz pomoć Venecija... [See More](#)

Like · Comment

Zoran Ljubičić and Amela Jušić like this.

Seen by 26

Write a comment

Šejla Sadiković added photos to .

February 23

Like · Comment

Zejna Handanagić, Azra Puškar and Kemala Muhamedagić like this.

Seen by 36

Šejla Sadiković added photos to 15. studeni 2013.

November 15, 2013

Grane vlasti u BiH

Like · Comment

👍 Horozović Berina, Dino Tahirovic and Kemala Muhamedagić like this.

✓ Seen by 41

Božo Morić

March 10

Čitajući Ustav Norveške uočio sam i jako mi se dopala ustavna odredba "Norveška je država socijalne sigurnosti", te sa došao na ideju da se ista stavi i u Ustav BiH.

Šta Vi mislite o ovoj ideji?

Like · Comment

✓ Seen by 11

Ana Doderović Slažem se sa tobom Božo, a tu su i odredbe koje bih ja stavila. Da u državi niko ne gladuje, da je svakome dostupno obrazovanje...

March 10 at 11:10pm · Edited · Like

Milica Ukropina Na mene su ostavile utisak odredbe: da svi u državi polažu pravo na zdravstvenu zaštitu i da su svima zadovoljene fiziološke i materijalne potrebe. Ja bih i ove dvije odredbe uvrstila u Ustav BiH.

March 11 at 9:52am · Like

Radmila Janković Dobra tema, socijalna pitanja i oblast socijalne sigurnosti građana su vrlo bitna za uspješno funkcionisanje svake države. Skandinavske države najbolji su primjer "socijalne pravde". Sviđaju mi se komentari Ane i Milice, voljela bih da i ostali članovi naše sekcije napišu svoj komentar.

March 11 at 10:47am · Like

Spasenija Ilić

March 11

U Ustavu Norveške stoji da " Svi koji zarađuju novac moraju državi plaćati porez". Smatram da bi ovu odredbu trebali dodati i u Ustavu BiH.

Šta Vi mislite o tome?

Like · Comment

👍 Anastasija Dodik likes this.

✓ Seen by 11

Milica Kašiković I ja mislim da je ova odredba potrebna u Ustavu BiH, kao i : "Oni koji zarađuju najviše moraju plaćati najviši porez, a oni koji zarađuju najmanje moraju plaćati najmanji porez."

March 11 at 9:22pm · Like · 👍 1

Radmila Janković Vaši prijedlozi su pragmatični ,nešto od toga i piše u Ustavu, ali glavni problem u toj oblasti jeste "postupci i procedure kontrole trošenja novca iz državne kase". Šta vi mislite o tome, koji odjeljak Ustava BiH bi trebalo mijenjati ,kako bi predložene kontrole inkorporirali u nekom članu Ustava?

March 12 at 9:36am · Like

Spasenija Ilić Pročitala sam u Ustavu SAD-a da kontrolu budžetskih sredstava vrši Parlament i Predsjednik najmanje 3 puta godišnje.

March 12 at 1:22pm · Like

Sretenka Mihajlovic

February 12

Kroz radionice o Ustavu BiH, proširila sam svoje znanje o ustavu u državi u kojoj živim. Treba da znamo da se Ustavom osigurava najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osigurava se svim ljudima u BiH da žive bez diiskriminacije po bilo kom osnovu kao što je pol, rasa, boja, jezik, vjera, političko i drugo mišljenje, nacionalno i socijalno porijeklo... 😊

Like · Comment

Djordje Dujkovic, Dejana Kiperović, Aleksandra Stevanović and 2 others like this.

✓ Seen by 21

Write a comment...

Živko Tetojević

February 14

Kroz radionice o Ustavu, naučili smo kako je organizovana vlast, kako ona funkcioniše i ko je odgovoran za zaštitu ljudskih prava.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 4 others like this.

✓ Seen by 20

Write a comment...

Tijana Cvijanović

February 9 · Dobož

Ucescem u ovom projektu prosirila sam znanje o nastanku i razvoju Ustava i zakona kao pravnog okvira za uspostavljanje demokratskog drustva.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 5 others like this.

✓ Seen by 22

Write a comment...

Stefan Sainovic

February 14

Na radionicama o Ustavu , i kroz diskusije stekli smo vještine donošenja zajedničkih stavova.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 3 others like this.

✓ Seen by 21

Write a comment

Emina Mujkić

February 6

Proučavanjem Ustava, mi iskazuje svoje stavove i mišljenje, nastojimo da budemo što uvjerljiviji u odabiru svojih stavova i u izgradnji ličnog mišljenja.

Like · Comment

7 people like this.

✓ Seen by 22

Write a comment

Драган Бајкановић

February 6

Jako mi se sviđa ovaj projekat jer u okviru projekta detaljnije obrađujemo Ustav kroz primjenu dijaloškog načina rada, kroz obradu postavljenih pitanja i rješavanja zadataka, korištenje dokumenata (deklaracija, konvencija i sl.) i time stičemo sposobnost istraživanja. 😊

Like · Comment

6 people like this.

✓ Seen by 22

Daniel Tomić

February 9

Ovaj program, moj Ustav, je idealna prilika da nadogradimo znanja o ljudskim pravima, o Ustavima i demokratiji i o Ustavu zemlje u kojoj živimo.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 5 others like this

✓ Seen by 22

Ognjen Raljić

February 9

Na radionicama Moj Ustav kroz analize o Ustavu BiH vidimo da ljudska prava i osnovne slobode zauzimaju važno mjesto u Ustavu, gdje se Ustav BiH kao i Ustavi entiteta pozivaju na Međunarodne dokumente o ljudskim pravima koji važe u našoj zemlji.

Like · Comment

Djordje Dujkovic, Живко Ђетојевић and 4 others like this.

✓ Seen by 22

Write a comment...

Pavle Ђurichić

February 9 · Doboј

Radom na projektu izucavanjem Ustava BiH nas akcenat je bio zastita ljudskih prava gradjana.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 5 others like this.

✓ Seen by 22

Vanja Simic

February 14

Kroz izucavanje ustava naucila sam kako donositi svoje stavove, vjestinu izrazavanja i kako mogu opravdati svoje misljenje.

Like · Comment

Djordje Dujkovic, Dejana Kiperović, Aleksandra Stevanović and 2 others like this.

✓ Seen by 19

Aleksandra Stevanović

February 11

Kroz ovaj projekat o Ustavu saznala sam da mi, svi građani trebamo poznavati svoj Ustav i zakon koji nam garantuje naša prava.

Like · Comment

Djordje Dujkovic, Dejana Kiperović and 4 others like this.

✓ Seen by 21

Anja Mihajlova

February 9

Takodje,razmjenjujemo iskustva gdje svaki pojedinac u grupi daje svoj prijedlog i ideje i na kraju biramo ideju na osnovu koje sacinjavamo prijedlog ili izmjenu nekog amandmana.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 5 others like this.

Seen by 22

Dejana Kiperović

February 6

Projekat nam je dao podsticaj da se što više zainteresujemo za izučavanje Ustava, da se bavimo pojedinim pitanjima kako vezanim za Ustavu , tako i pitanjima kao što su ljudska prava, nivoi iogranci vlastii slično.

Like · Comment

8 people like this.

Seen by 22

Анђела Ђурановић

February 9

Izracunavanjem Ustava dosli smo do zakljucka da nema savrsenog Ustava i da svaki pa i nas Ustav ima svojih prednosti i nedostataka koji treba poboljsati i/ili izmijeniti.

Like · Comment

Djordje Dujkovic and 5 others like this.

Seen by 22

Ajdin Batalović

February 11

Kroz ove radionice zaključili smo da ustav u užem smislu ne znači ništa drugo nego sastav pravne vlasti.To je samo skupina ličnosti i grupa koje su dužne da uređuju odnose u državi koji su takođe određeni u ustavu..

Like · Comment

Djordje Dujkovic, Dejana Kiperović, Живко Ђетојевић and 4 others like this.

Seen by 21

Elvis Mujkic

March 19

Proteklih sedmica deteljnije smo se upoznali i proucili ustav BiH, sto nam se svidjelo, jer smo se upoznali sa stvarima koje do tada nismo znali.

Like · Comment

👍 Никола Манојловић and 3 others like this.

✓ Seen by 10

Write a comment...

Никола Манојловић

December 26, 2013

Clanovi sekcije sa profesorom. 😊

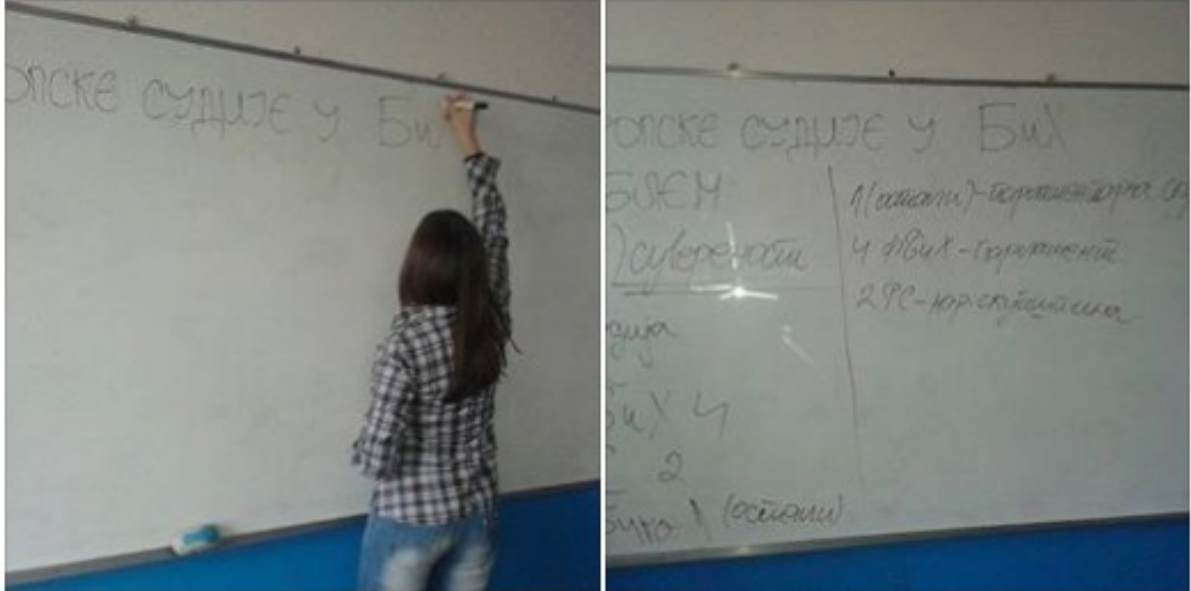

Никола Манојловић

March 19

Vrijedno se radi 😊

Like · Comment

👍 Војана Topic likes this.

✓ Seen by 10

Elvis Mujkic

February 27

Clanom VI tackom a) Ustava BiH se ugrozava SUVERENITET DRZAVNE VLASTI BiH!!!

Like · Comment

👍 Никола Манојловић and 2 others like this.

✓ Seen by 10

Write a comment

Doris Grgić

March 2

Državljanstvo SAD-a

(Amandman 14., odjeljak 1.) kaže:

Sva lica rođena ili naturalizovana u Sjedinjenim Državama i podložna njihovoj vlasti jesu građani Sjedinjenih Država i one države u kojoj prebivaju. Nijedna država ne smije donositi ili primjenjivati zakone koji uskraćuju pravo i zaštitu građanima Sjedinjenih Država; nijedna država ne smije nijedno lice da liši života, slobode ili imovine bez propisanog zakonskog postupka, niti može ikome da uskrati ravnopravnu zakonsku zaštitu u granicama svoje vlasti.

Like · Comment

✓ Seen by 26

View 2 more comments

Zoran Ljubičić Usporedi terminologiju iz Ustava SAD i čl.1.st.7 Ustava BiH vezano za državljanstvo i ponudi komentar.

March 3 at 4:03pm · Like

Doris Grgić U BiH postoji državljanstvo BiH i državljanstvo entiteta (svi državljani bilo kojeg entiteta su, samim tim, državljani BiH). Sva lica koja su bila državljani Republike BiH, neposredno prije stupanja na snagu ovog Ustava, su državljani BiH, Državljanstv... [See More](#)

March 6 at 9:59pm · Like

Doris Grgić SAD-e su federacija - složena država, koju čine savezna država (SAD) i federalne jedinice (njih 50). U takvim državama uobičajeno je da i savezna država i federalne jedinice imaju državljanstvo. Slično je bilo i u bivšoj Jugoslaviji, šest republika pre... [See More](#)

April 6 at 4:07pm · Like · 1

Ilhana Drek

February 8

Malo je datuma iz naše prošlosti kojim se mogu podičiti narodi koji žive u BiH. Nesumnjivo, jedan od tih datuma je i 25 novembar, u jednom dijelu ove podijeljene zemlje slavljen kao državni praznik, dok je u drugom ignorisan i politički upitan, jer potvrđuje državno-pravni subjektivitet BiH i prije Dejtonskog mirovnog sporazuma. Danas se osporavaju svi temelji antifašističkog otpora, poriču se činjenice, falsifikuju se istorijski događaji i sve se svodi na upotrebnu dnevnu po...

[Continue Reading](#)

Monika Grgić

February 12

USTAV SFRJ 1974

Polazeći od povijesne činjenice da su radnici i seljaci i napredni ljudi svih naroda i narodnosti Jugoslavije, ujedinjeni u Narodnooslobodilačkom frontu s Komunističkom partijom na čelu, svojom borbom u narodnooslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji srušili stari klasni poredak zasnovan na eksploataciji, političkom ugnjetavanju i nacionalnoj neravnopravnosti i otpočeli stvaranje društva u kome će ljudski rad i čovjek biti oslobođeni od iskorišćavanja ...

[See More](#)

Like · Comment

Sabina Hadžiefendić and Elvedina Halaba like this.

✓ Seen by 27

Zoran Ljubičić Dakle, prepoznati u ovom ustavu članke koji se odnose na državljanstvo. Jugoslavija je bila federativna republika - savezna država sastavljena od federalnih jedinica iz kojih su nastale nove, samostalne države. Da li je Jug.poznavala i jugoslavensko i republička državljanstva (državljanstva federalnih jedinica)?

February 12 at 9:26pm · Like

Matej Cosic

February 4

Europska konvencija o zaštiti ljudskim pravima:Protokol 4(clan 3.)

Zabrana protjerivanja vlastitih državljana

1. Niko ne može biti protjeran, bilo pojedinačnom ili kolektivnom mjerom, s teritorije države čiji je državljanin.
2. Niko ne može biti lišen prava da uđe na teritoriju države čiji je državljanin.

Like · Comment

✓ Seen by 27

Write a comment...

Sabina Hadžiefendić

January 10 · Jajce

Ustav Republike Hrvatske

Član 9.

Hrvatsko državljanstvo,njegovo stjecanje i prestanak uređuje se zakonom. Državljanin Republike Hrvatske ne može biti prognan iz Republike Hrvatske niti mu se može oduzeti državljanstvo,a nemože biti ni izručen drugoj državi,osim kad se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s međunarodnim ugovorom ili pravnom stečevinom Europske unije.... [See More](#)

Like · Comment

Zoran Liubičić. EL MA and Jasmin Kliko like this.

✓ Seen by 28

Viktor Radić

April 3 at 9:15pm

Radili: Esmā Trako , Viktor Radić , Emin Tutić , Minela Šido , Elma Salihagić , Adna Poričanin

Zadaca: Prijedlog amandmana

Član I.

BiH :

7.* Državljanstvo... [See More](#)

Like · Comment

👍 2 people like this.

✓ Seen by 22

Write a comment...

Doris Grgić

March 27 at 5:20pm

Grupa:

Elma, Matej, Ryan, Abdulkadir, Ilhana, Admirr, Diana i ja!

Zadaća: Prijedlog amandmana

Član I ... [See More](#)

Like · Comment

👍 Abdulkadir Ka

Zoran Lj

April 3 at

Write a c

Muminović Mirza

April 15 at 1:38pm

ISTORIJSKA PODLOGA ZA UVOĐENJE REGIONALNE DRŽAVE U ŠPANIJI I USVAJANJE NOVOG USTAVA

Španija je od svojih prapočetaka bila sastavljena od raznolikih etničkih zajednica koje su čuvale svoj jezik i tradicionalnu kulturu i vremenom se... [Continue Reading](#)

Like · Comment

✓ Seen by 18

Write a comment...

Esmā Trako

April 15 at 1:02pm · Jajce

Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

Član 12.

1. Svako lice koje se legalno nalazi na teritoriji neke države ima pravo da se slobodno kreće u njoj i da slobodno izabere svoje mjesto stanovanja.
2.Svako lice ima pravo da napusti bilo koju zemlju uključujući i svoju....

[See More](#)

Like · Comment

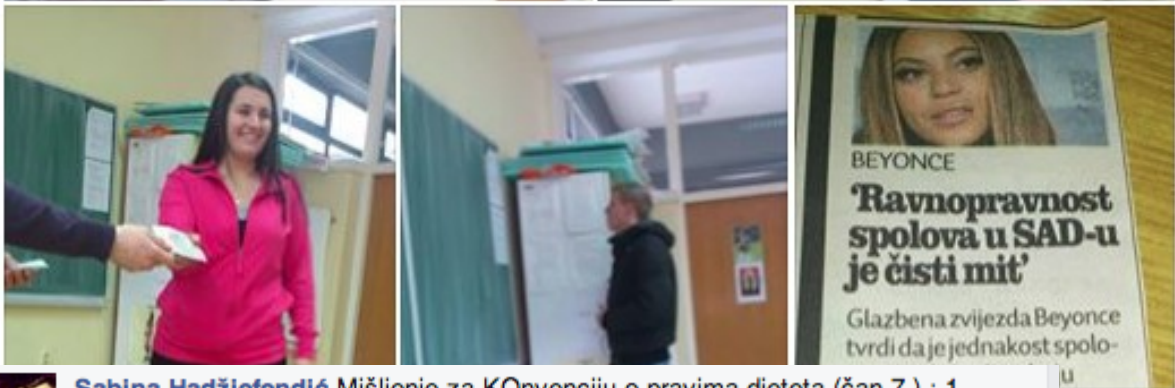
✓ Seen by 18

Zoran Ljubičić

February 14 · Edited

Ekonomska i socijalna prava: za isti rad njih tri bile su manje plaćene od svojih muških kolega, i s pravom iskazale ljutnju. Mislim da smo danas dobro kombinirali teorijsku spoznaju sa primjerima kršenja ekonomskih i socijalnih prava koja smo mi osobno - ili netko iz naše blizine - doživjeli.

Sabina Hadžiefendić Mišljenje za KONvenciju o pravima djeteta (čan 7.) : 1. osnovno pravo svakog djeteta po rođenju .. 2. Državne stranke s domaćim zakonodavstvom i obvezama iz međunarodnih instrumenata će osigurati primjenu ovih prava, kako dijete ne bi ostalo bez džavljanstva

January 10 at 11:52am · Like · 1

Sabina Hadžiefendić Mišljenje Konvencija o parovima djeteta (član 8.) : 1. Stranke se obvezuju da će poštivati privatost djeteta i da se neće mješati nezakonito u to ... 2. slučaju narušavanja neke ili sve sastavnice identiteta djetetu će biti pružena odgovarajuća pomoć i zaštita kako bi ponovo uspostavi ili obnovio svoj identitet... od strane Državnih stranaka

January 10 at 11:57am · Like · 1

Zoran Ljubičić Dakle, RH kao jedinstvena država poznaje kategoriju "hrvatsko državljanstvo". Kad proučimo neke od složenih država, onda ćemo, usporednom analizom, odgovoriti na pitanje "treba li nam entitetsko državljanstvo". Čekamo da nam Dženita posloži stvari oko švicarskog državljanstva.

February 4 at 7:31pm · Edited · Like

en by 27

Dženita Kasum

January 29

Švajcarska je najmanja od 23, danas u svetu postojeće federacije i, uz Sjedinjene Američke Države, najstarija. Sa 26 federalnih jedinica (kantona) i četiri nacionalna jezika (nemački, francuski, italijanski i retoromanski) jedna je od najkomplikovanijih. Suštinska obeležja Švajcarske su: federativno državno uređenje koje garantuje posebnost i samostalnost kantona a pritom ne ugrožava efikasno funkcionisanje celine, rasprostranjeni mehanizmi neposrednog i poluposrednog učešća građana u vlasti, kao i međunarodno pravno priznat status neutralnosti. Švajcarsku odlikuje ispecifična politička kultura koja neguje kompromis i koalicije i shvatanje nacije kao političke, voljom zasnovane zajednice (Willensnatin).

Like · Comment

Elvedina Halaba likes this.

Seen by 27

View 2 more comments

Zoran Ljubičić Da li postoji državljanstvo i (26) federalnih jedinica i (savezne) države?

February 3 at 7:04pm · Like

Dženita Kasum Kantoni (francuski: Canton, nemački: Stände ili Orte, italijanski: Cantone, romanš: Chantuns) su prva razina administrativne podjele Švicarske,- konstitutivne federalne jedinice Švicarske.

Sve do 1848. svaki kanton je praktički bio nezavisna država s ... [See More](#)

February 6 at 1:37pm · Like · 1

Dženita Kasum Svicarska nema drzavljanstvo kantona.

March 12 at 10:47pm · Like

Write a comment...

i temeljnih sloboda za sve, bez razlike rase, spola, jezika ili vjere,uzimajući u obzir značajne rezultate međuvladinih i nevladinih organizacija u zaštiti manjina te u promicanju i zaštiti prava osoba koje pripadaju... [See More](#)

Like · Comment

Zoran Ljubičić and Emin Tutic like this.

Seen by 25

Zoran Ljubičić u kontekstu našeg rada, ukazujem na važnost čl.4.st.1.

April 15 at 9:41am · Like

Viktor Radić Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se prava i obaveze pripadnika nacionalnih manjina u Bosni i

Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) i obaveze organa vlasti u BiH da poštuju i štite,... [See More](#)

April 15 at 9:49am · Like · 1

Matej Cosic

February 4

Europska konvencija o zaštiti ljudskim pravima: Protokol 4 (član 3.)

Zabrana protjerivanja vlastitih državljana

1. Niko ne može biti protjeran, bilo pojedinačnom ili kolektivnom mjerom, s teritorije države čiji je državljanin.
2. Niko ne može biti lišen prava da uđe na teritoriju države čiji je državljanin.

Like · Comment

✓ Seen by 27

Write a comment...

Sabina Hadžiefendić

January 10 · Jajce

Ustav Republike Hrvatske

Član 9.

Hrvatsko državljanstvo, njegovo stjecanje i prestanak uređuje se zakonom. Državljanin Republike Hrvatske ne može biti prognan iz Republike Hrvatske niti mu se može oduzeti državljanstvo, a nemože biti ni izručen drugoj državi, osim kad se mora izvršiti odluka o izručenju ili predaji donesena u skladu s međunarodnim ugovorom ili pravnom stečevinom Europske unije.... [See More](#)

Like · Comment

👍 Zoran Liubičić, EL MA and Jasmin Kliko like this.

✓ Seen by 28

Jasmin Kliko

February 8 · Jajce

Prema preambuli Ustava Francuske Pete Republike (od 4. listopada 1958.), principi u Deklaraciji imaju ustavnu vrijednost. Mnogi zakoni i propisi su obustavljeni jer nisu bili usaglašeni sa Ustavnim vijećem Francuske ili Conseil d'Etat (Državni savjet).

Mnoga načela iz Deklaracije od 1789. godine imaju dalekosežni sadržaj: Porezni zakoni ili praksa koja pravi neovlaštene razlike među građanima je neustavna. Prijedlozi o pozitivnoj diskriminaciji na etničkim osnovama se odbijaju jer krše odredbu o ravnopravnosti, budući da bi uspostavili slojeve stanovništva koji bi po rođenju uživali veća prava. Vlast je zabranila zakonske prepreke na obrazovanje asocijacija (neprofitnih organizacija), jer je sloboda okupljanja osnovno pravo.

Like · Comment

Zoran Ljubičić likes this.

✓ Seen by 27

Zoran Ljubičić Nas interesira kako Ustav Fr. regulira pitanje državljanstva, da bismo mogli usporednom analizom postaviti čvrste teorijske temelje za naš prijedlog promjene Ustava BiH.

March 3 at 3:41pm · Like

Write a comment...

Historijat

- * Prije nego je postala republika u II.svj. ratu, BiH bila je dio "moćnih" carstava i kraljevstva: Osmanskog, Austrougarskog, Kraljevine Jugoslavije
- * Austrougarska monarhija: začeci pravne pripadnosti kroz lokalne institucije
- * Jugoslavija: dvostruki režim državljanstva - federalni i republički
- * BiH: 1992.god - autentično bh. državljanstvo prvi put u povijesti
- * Daytonski ustav: bh. i državljanstvo entiteta

Priroda bh. državljanstva

1.faza (Jugoslavija): višestruki/složeni režim državljanstva

2.faza: jedinstven režim bh. državljanstva

a. državljanstvo BiH

b. državljanstvo entiteta

* dvostruko državljanstvo s tri različita mikrorežima

* entitetski zakoni koji se isključuju : osoba može biti državljanin jednog entiteta (ako izgubi državljanstvo jednog a ne uzme državljanstvo drugog entiteta, osoba gubi državljanstvo BiH; također, ako osoba promijeni državljanstvo jednog entiteta, gubi građansko-politička prava tog entiteta)

* zakonodstvo Brčko D. ima prilično liberalan pristup problemu državljanstva (svaki građanin Brčko D. slobodan je izabrati entitetsko državljanstvo)

Elvedina Halaba

February 13

USTAV REPUBLIKE BIH

Ustav republike bih iz 1992. godine baziran je na internacionalnoj konvenciji U.N. i E.U. o ljudskim pravima, jednakosti u konstitutivnosti svih građana - državljana bih, i širokoj regionalnoj decentralizaciji u korist jedinica lokalne uprave i regija unutar Ustavnog sistema države, Republike BiH.

Po ustavu R BiH iz 1992 godine, svi građani (bilo koje vjere ili etničke pripadnosti) su bili ravnopravni i nije bilo potrebe za agresijom susjednih država pod izgovorom da će u Republici BiH pojedini građani postati neravnopravni. Ustav R BiH je građanski ustav, potpuno konstitutivno jednakih građana pred Ustavom i Zakonima R BiH.

Građani Republike Bosne i Hercegovine su se 29. februara i 01. marta 1992. godine sa većinom od 64% glasova opredijelili za suverenu i nezavisnu Republiku Bosnu i Hercegovinu, državu ravnopravnih građana i naroda. odmah nakon referenduma uslijedila je agresija iz Srbije i Crne Gore, a potom i iz Hrvatske, čije su posljedice bile oko 200.000 ubijenih građana R BiH, nekoliko stotina hiljada invalida, hiljade silovanih žena, oko dva miliona građana R BiH protjeranih iz svojih domova, stotine hiljada djece bez jednog ili oba roditelja, ogromne materijalne štete. Cilj te agresije bio je i ostao rušenje Republike BiH, što je u velikoj mjeri i postignuto, tako da je legalni i legitimni ustav R BiH ilegalnim metodama suspendovan.

Like · Comment

Melisa Kurić likes this.

✓ Seen by 27

View 1 more comment

Sabina Hadžiefendić Ustav R BiH se bazirao na ovim internacionalnim konvencijama , te je stoga sadzavao jedaka prava za sve drzavljan... Ovaj gradanski ustav, simbolizirao je jednakost gradana bilo koje vjere ili etnicke skupine pred Ustavom i Zakonima drzave... ako... [See More](#)

February 13 at 7:50pm · Like · 1

Zoran Ljubičić Da li je Ustav R BiH - a to je ono što nas interesira u kontekstu našeg rada - predvidio neko unutarnje državljanstvo poput današnjeg entitetskog?

February 13 at 10:41pm · Like · 1

Elvedina Halaba Ustav R BiH nije predvidio unutarnje drzavljanstvo.

February 25 at 2:33pm · Like

a. državljanstvo označava zakonima te države jednog ili više državljanstava od strane istog lica; i ne ukazuje na etničko poreklo tog lica;
b. "višestruko državljanstvo" označava paralelno posjedovanje dva ili više državljanstava od strane istog lica; ... [See More](#)

Like · Comment

Sabina Hadžiefendić likes this.

✓ Seen by 25

Write a comment

Viktor Radić

February 10

E ovako ja sam imao zadatak da pronađem bilo kakav oblik naznake o državljanstvu .

OPĆA DEKLARACIJA O LJUDSKIM PRAVIMA*

usvojena i proglašena na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 10. prosinca 1948. godine

Članak 13.///

1. Svatko ima pravo na slobodu kretanja i boravka u granicama bilo koje države.
2. Svatko ima pravo napustiti svoju i bilo koju drugu zemlju i vratiti se u svoju zemlju.

Članak 14.////

1. Svatko pred progonom ima pravo tražiti i dobiti utočište u drugim zemljama.
2. Na to se pravo ne može pozivati u slučaju progona koji su izravna posljedica nepolitičkih zločina ili djela protivnih ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.

Članak 15.////

1. Svatko ima pravo na državljanstvo.
2. Nitko ne smije biti samovoljno lišen svoga državljanstva niti mu se smije odreći pravo na promjenu državljanstva.

OBRAZLOŽENJE :

Ništa se u ovoj Deklaraciji ne može tumačiti tako da podrazumijeva pravo neke države, grupe

ili pojedinca da poduzmu bilo koju akciju ili izvrše bilo koji čin kojim se poništava neko od ovdje utvrđenih prava i sloboda..

Jasmin Kliko

February 20 · Jajce

E ovak,moja grupa " Intelektualci " su trebali naci :

1. Ustav BiH,član 1.,stav 7
2. Ustav Federacije BiH, član 5
3. Ustav RS, član 6 (amandmani)... [See More](#)

Like · Comment

✓ Seen by 26

Zoran Ljubičić ispravi točku 1. i u Ustavu F BiH pogledaj čl.5. (odjeljak II.Ljudska prava i temeljne slobode,tčk.A.Opće odredbe)

February 21 at 5:25pm · Like

Write a comment

raka
žemo
oja
an

Admirr Glawy Durek

March 26 at 10:23pm

EUROPSKA KONVENCIJA O DRZAVLJANSTVU-U smislu ove konvencije:

- a. "državljanstvo" označava zakonsku vezu između jednog lica i jedne države i ne ukazuje na etničko porijeklo tog lica;
- b. "višestruko državljanstvo" označava paralelno posjedovanje dva ili više državljanstava od strane istog lica; ... [See More](#)

Like · Comment

Sabina Hadžiefendić likes this.

✓ Seen by 25

Saňa Mariћ

December 4, 2013

Члан 3, став 2. : „Република може, сходно Уставу БиХ, да успоставља специјалне паралелне односе са СР Југославијом и њеним републикама чланицама.“

Приједлог и образложење: С обзиром на промјену имена и територијалне организације сада већ бивше СР Југославије, дио текста у ком је наведено „... са СР Југославијом и њеним републикама чланицама“ замијенити са „... са Републиком Србијом“, тако да би наведени став гласио: „Република може, сходно Уставу БиХ, да успоставља специјалне паралелне односе са Републиком Србијом.“

Члан 5, став 3 гдје се наводи да се уставно уређење Републике Српске, између осталог, темељи и на социјалној правди, допунити на сљедећи начин: „социјалној правди и сигурности.“

Like · Comment

✓ Seen by 14

Write a comment...

Saňa Mariћ

December 2, 2013

U pripremi su detaljni izvjestaji sa analizom clanova Ustava BiH i entiteta kojima smo do sada posvetili paznju. Nadamo se da ce rad biti zadovoljavajuci jer smo, zaista, pristupili detaljnoj i obuhvatnoj analizi materije. Sanja Maric

Like · Comment

✓ Seen by 14

Сања Марић

January 2

Током рада секције „Мој Устав“ издвојило се пар ђака који су показали изузетно интересовање, савјесност не само према ономе што нам је био задатак у оквиру ове секције, већ и у једном ширем контексту – интересовање, дубоко развијену свијест о значају наше улоге у побољшању живота у нашој држави. Била ми је част и задовољство видјети да ђаци не губе вјеру у то да их знање и труд, упркос свиме негативним појавама у којима се „гуши“ наше друштво (непотизам, корупција...) воде ка...

[Continue Reading](#)

[Like](#) · [Comment](#)

Šejla Sadiković and 2 others like this.

Seen by 14

[2. Ustav Federacije BiH, član 5](#)

[3. Ustav RS, član 6 \(amandmani\)...](#) [See More](#)

[Like](#) · [Comment](#)

Seen by 26

Zoran Ljubičić ispravi točku 1. i u Ustavu F BiH pogledaj čl.5. (odjeljak II.Ljudska prava i temeljne slobode,tčk.A.Opće odredbe)

February 21 at 5:25pm · [Like](#)

[Write a comment](#)

Сања Марић

March 29 at 7:06pm

Као што је и обећано, објављујемо неке од радова као својеврсно огледало тога како млади виде живот у нашој земљи, али и стварност уопште. Ови радови су нам били путоказ ка откривању кључних проблема у друштву (односно у анализи економских и социјалних права), али је у њима индиректно оповргнута и једна од предрасуда данашњице да млади нису заинтересовани за друштвене проблеме. Млади, итекако, виде и то на много непосреднији начин, шта је оно што мучи свакога од нас и шта је то што би требало промијенити и урадити да би свима било боље.

[Like](#) · [Comment](#)

Seen by 10

Сања Марић П.С. Ускоро објављујемо и остале радове.

March 29 at 7:19pm · [Like](#)

Katarina Cvetkovic

March 21

Like · Comment

👍 Бојана Голић, Јелена Маџаревић and 2 others like this.

✓ Seen by 12

Write a comment

Katarina Cvetkovic

April 10 at 6:36pm

PRIPREME

USTAV JE NAJVIŠI OPŠTI PRAVNI AKT, IZ NJEGA PROIZILAZE SVI DRUGI ZAKONI. ON NAM PRUŽA BIRAČKO PRAVO TJ. PRAVO DA BIRAMO I DA BUDEMO BIRANI. USTAV OBIČNO SADRŽI NAČELNE PROPISE O DRUŠTVENOM, EKONOMSKOM I POLITIČKOM POREDKU DRŽAVE, DEFINIŠE PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA, ODREĐUJE ZAKONODAVNE, IZVRŠNE I SUDSKE ORGANE VLASTI, TE NJIHOVE MEĐUSOBNE ODNOSI. SASTOJI SE OD PREAMBULE, OPŠTIH NAČELA NORMATIVNOG DIJELA, ANEKSA I AMANDMANA NA USTAV.

MI PRAVIMO AMANDMAN ŽELEĆI DA ON IDE U PRAVCU IZMJENE USTAVNO-PRAVNE NORME KOJA DEFINIŠE IZBOR ČLANOVA PREDSEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE, NA TAJ NAČIN ŠTO BI UMJESTO TAČKE KOJA STOJI IZA TOGA DA ČLANOVI PREDSEDNIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE BUDU SRBI IZ REPUBLIKE SRPSKE, BOŠNJAK I HRVAT IZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE, TREBA DA STOJI ZAPETA "SRBIN, BOSNJAK, HRVAT I OSTALI" (PRIPADNICI NACIONALNIH MANJINA).

[See Translation](#)

Like · Comment

Бојана Голић, Јелена Маџаревић and Драгана Обачкић like this.

Seen by 8

Write a comment...

Faris Halak

March 30 at 9:51pm

Poštovani,

Sekcija Moj Ustav "Gimnazije Obala", Sarajevo se u prethodnom periodu bavila problemom institucija kulture od državnog značaja.

Tu spadaju (Biblioteka za slijepa i slabovidna lica BiH, Istorijski/Historijski muzej BiH, Kinoteka BiH, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti BiH, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Umjetnička galerija BiH i Zemaljski muzej BiH), a od nedavno im se pridružila i Akademija nauka i umjetnosti BiH.... [See More](#)

Unlike · Comment

You, Igor Smiljanic and Asija Čavdar like this.

Seen by 10

Selvira Sadikovic Masnic edited a doc.

November 24, 2013

HISTORIJSKI RAZVOJ USTAV

- Ideja da se pravi izvjesna razlika između ustava i zakona potiče još iz perioda Grčke i njenih mislilaca -filozofa. Najpoznatiji i najstariji zakonik potiče iz Mezopotamije tz. Hamurabijev zakonik(uklesan na crnoj kamenoj ploči klinastim pismom) te posmatrajući sa današnjeg stajališta mogli bi reći da se odnosi na krivično, porodično...

[See More](#)

Like · Comment

✓ Seen by 14

Wit...

Selvira Sadikovic Masnic added photos to 16. ožujka 2014.

March 16

Like · Comment

👍 Kerim Kera Zaimovic likes this.

✓ Seen by 13

.....

Selvira Sadikovic Masnic added photos to **Sekcija Upoznaj Ustav.**

November 24, 2013

Like · Comment

Selvira Sadikovic Masnic updated the description.

November 21, 2013

Mi se želimo upoznati sa Ustavom ,analizirati određene oblasti, dati svoje lično viđenje i promišljanje. Želimo krenuti od nas sami ,hrabro i odgovorno želimo doći do određenih zaključaka koji nas mogu poticati da se i u budućnosti bavimo društvom, ljudskim pravima i slobodama, nivoima vlasti .
Ne želimo biti posmatrači , želimo biti aktivni članovi našeg društva , učiti i naučiti šta nam Ustav pruža, jer znanje nam niko ne može oduzeti .

Unlike · Comment

👍 You like this.

✓ Seen by 15

Write a comment

Selvira Sadikovic Masnic

December 23, 2013

PODSJETNIK ZA ČLANOVE SEKCIJE: donijeti po dogovoru materijal na temu ljudska prava !(cite, slike, pravne akte i sl. Rijad slike iz Parlamenta !)

Like · Comment

Merima Sućeska likes this.

✓ Seen by 14

Ricky Bostandžija Poslao sam vam ja danas slike 😊

December 23, 2013 at 6:35pm · Like · 1

Selvira Sadikovic Masnic Rijade , pošalji i preostale slike !

December 27, 2013 at 3:27pm · Like

Write a comment...

Selvira Sadikovic Masnic

February 6

A lijepo je to John Locke rekao kada je govorio o ideji društvenog ugovora: društveni ugovor nikada nije ni potpisan ali se od građana traži da se ponašaju kao da jeste. Ukoliko državna vlast se zloupotrijebi , građani kao konačno utočište imaju pravo pružanja otpora .Stoga kada se desi da državna vlast zloupotrijebi svoje ovlasti i prekrši društveni ugovor i građani ga mogu napustiti da bi sačuvali svoja prirodna prava.

P.S.Ako smo im dali pristanak da nad nama vladaju , pravo prema Locku mi imamo pravo taj pristanak povući.ili da svi čekamo oktobar

Like · Comment

3 people like this.

✓ Seen by 13

Write a comment...

Хамза Агић

February 14 · Sarajevo

Eh ovako, u knjizi upoznaj ustav i ono što ti pruža imate podijeljene module. Sastanak je u petak poslije 7 časa. Ko nema knjigu nek javi, pa ću mu donijeti iskopirani dio koji je neophodan.

- 1.2 - Razvoj ideje ustava - Pravo i pravila među ljudima. - Lamija Zametica
- 1.3 - Ustavnost u XX vijeku - Pojam ustava i ustavnosti i ustavni principi - Ajna Logo i Selma Viteskić
- 2.1 - Građanska prava - Kreiranje odjeljnog ustava - Faruk Kardović i Kalajdžićka
- 2.2. - Politička prava - Građansko uređenje - Tea Muharemović i Medzida Selimović
- 2.5 - Ljudska prava i mehanizmi njihove zaštite - Hamza Agić, Muamer Bučo, Tarik Osmanagić
- 3.1 - Grane vlasti - Amina Muzurović
- 3.2. - Nivoi vlasti - Leona Valentina Vračar
- 3.3 - Nadležnosti institucija BiH i entiteta - Neira Babić
- 3.4 - Odnos pojedinaca i vlasti - Ustavno regulisanje prava i sloboda - Faruk Kardović i Kalajdžićka

Sumirati zadane teme i onda ćete taj sažetak (pola stranice) - objaviti ovdje na grupu do ponedjeljka. Tako da nam ne propada čitav petak nego samo da se dogovorimo sa Ljiljom šta i kako dalje.

Like · Comment

✓ Seen by 10

Faruk Kardovic

December 27, 2013 · Sarajevo

Zamolio bih vas da postavite na ovu grupu vase prijedloge i razmisljanja u vezi sa preambulom ustava, prvim i drugim članom.

Like · Comment

✓ Seen by 10

Хамза Агић

February 3 · Sarajevo

Raja, kao što smo se dogovorili, obradit ćemo IV član ustava BiH, koji se odnosi na parlamentarnu skupštinu BiH. Volio bih da malo diskutujemo o:

- 1) Diskriminaciji (jer u ovom članu se nalaže da Dom naroda može činiti samo 5 Srba iz RS-a, te 5 Hrvata i Bošnjaka iz FBiH. Pri čemu to pravo nemaju Bošnjaci i Hrvati iz RS-a, kao ni srbi iz FBiH, te građani koji se ne izjašnjavaju kao konstitutivni narodi)
- 2) Predložite način na koji bi se problem Doma naroda mogao riješiti, a da pri tome ne dovedete u pitanje transparentnost vitalnog nacionalnog interesa:
- 3) Malo razmislite i o tome kao bi se mogao promijeniti ustav BiH, koji je nametnut i kao takvog ga je veoma teško promijeniti. Navedite načine i promjene koje smatrate da su poželjne u ustavu BiH.
- 4) Da li smatrate da su manjine dovoljno zastupljene u valsti, jer iako ne mogu biti članom doma naroda, ipak mogu učestvovati u radu zastupničkog doma
- 5) Mane i vrline Predstavničkog doma
- 6) Razradite malo procedure u paralementarnoj skupštini i navedite vrline i mane, te vaše idejno rješenje za otklanjanje nedostataka
- 7) Da li smatrate da su 42 člana dovoljna u Parlamentu BiH, ako uzmemo u obzir da evropske zemlje imaju u prosijeku oko 100, ali uzimajući u obzir i složenost administrativnog aparata u BiH.

Unlike · Comment

You and **Zerin Redžepović** like this.

Seen by 12

View 1 more comment

Medzida Selimovic Oskudan je broj načina na koji možemo promijeniti ustav, upravo iz razloga što je naš ustav nametnut, inije donešen kao većina ustava, nego je isti zapravo mirovni ugovor zaraćenih strana. Stoga je po mom mišljenju najbolje rješenje referendum, gdje ... [See More](#)

February 4 at 11:08pm · Like · 3

Selma Viteskić Zasigurno da bi se administracija trebala smanjiti u korist povećavanja broja zastupnika u zastupnckom domu, jer bi tako odluke bile mnogo realnije. S druge strane 42 poslanika na oko 120 opcina u bih je neralevantan broj, a mislim d abi svaka opcina t... [See More](#)

February 5 at 12:02am · Like · 2

Tarik Osmanagić Ustav BiH je tesko mijenjati, jer je potreban kompromis, koji u nasoj drzavi je nazalost misaona imenica. Mislim da bi bilo najbolje rjesenje ukljucivanje u dom naroda jos pet clanova iz reda ostalih, tako da bih se slozio s ajnom, jer je dom naroda jed... [See More](#)

February 6 at 8:58pm · Edited · Like · 2

Write a comment

Mirsada Suljic

April 2 at 12:25pm

Kod koordinatora Kemala Jaganjca naporno radimo na projektu Moj ustav..
Danas bi trebali odrzati konsultacije vezane za obilježavanje godišnjice
Norveskog ustava .

Like · Comment

👍 3 people like this.

✓ Seen by 23

Edina Korać Planiramo posjetiti party i napraviti prezentaciju vezanu za Ustav
Bosne i Hercegovine.

April 2 at 12:26pm · Like · 👍 1

Elder Milak finoo

April 2 at 1:06pm · Like

Ajlin Pašalić Masala nek vam je sa srecom

April 2 at 5:36pm · Like

Adnaa Kurdija

March 10

Like · Comment

✓ Seen by 30

Mirsada Suljic

April 12 at 3:11pm

Ucenice rade na prezentaciji `Ustav BiH`

Like · Comment

👍 2 people like this.

✓ Seen by 18

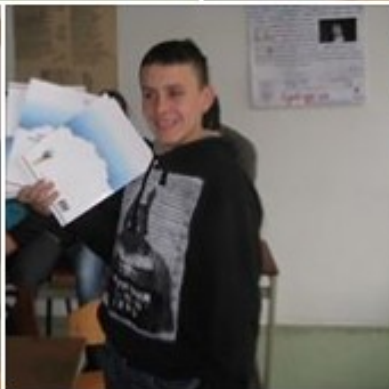
Write a comment

Snezana Gavric Zanic

December 30, 2013

Naša mala sekcija 😊 — with Sandra Vasic.

Like · Comment

✓ Seen by 10

Huso Razić added photos to 12 March 2014.

March 12

Slike sa radionica za mjesec FEBRUAR!

Unlike · Comment

Huso Razić

March 12

Učenci Srednje škole Stolac (Huso) će raditi na ovom djelu iz Ustava: Podsjećajući se na Osnovna načela usaglašena u ženevi 08.09.1995. godine i u Njujorku 26.09.1995. godine, Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi (u zajednici s ostalima), i građani Bosne i Hercegovine ovim utvrđuju Ustav Bosne i Hercegovine!

Like · Comment

✓ Seen by 16

Huso Razić

December 25, 2013

Poštovani učenici sekcija sutra u terminu predčasa (12:50), učenici koji trebaju istoj da prisustvuju su: Mirza Obradović - II E, Selma Selimic IV g, Aida Selimic III E, Amina Haracic IV g, Velida Čusto IV g, Alisa Tabaković IV g, Zila Tabaković IV g!

Like · Comment

✓ Seen by 16

Josip Grgic

March 27 at 2:04pm

Sutra 6 sat radionica dog cemo se u kojoj ucionice,ponesite knjige molim:-), pozz...

Like · Comment

👍 Mišo Puljić and 2 others like this.

✓ Seen by 10

Ana Ja ću doći ukoliko ranije završim sa ispitom 😊

March 27 at 3:32pm · Like · 👍 1

Josip Grgic

March 17

Učenici srednje škole Stolac su za početak Modula 2 koji je vezan za ljudska prava pripremili film koji je prikazan na satu. U filmu je kratko prikazano i opisano 30 ljudskih prava iz Konvencije o ljudskim pravima.

Unlike · Comment

👍 You and Ana like this.

✓ Seen by 11

Radmila Janković

March 19

Poslanici i članovi Parlamentarne Skupštine imaju poslanički imunitet, ali on mora biti ograničen u određenim slučajevima. Koji su to slučajevi, šta vi mislite? Kako pitanje poslaničkog imuniteta regulišu ustavne norme u drugim državama?

Like · Comment

Anastasija Dodik likes this.

Seen by 11

View 9 more comments

Radmila Janković To je svakako dobra ustavna norma koju bi trebalo inkorporirati i u Ustav BiH.

March 27 at 8:43am · Like

Ana Doderovic Islandski zastupnici nemaju ni sekretaricu ni osoblje, niti službene automobile. Voze se u ekonomskoj klasi i imaju platu u rangu univerzitetskog profesora. Kada im postavje pitanje ulaska u EU oni ističu da još nije vrijeme za pristupanje, jer mnogo toga kod kuće treba riješiti prije nego se počne razmišljati o priključivanju.

March 28 at 10:03pm · Like

Milica Kašiković Mislim da svi poslanici Parlamenta BiH moraju odgovarati za eventualna počinjena krivična djela, bez obzira na njihovu težinu. Znači, kakvo god krivično djelo da počinu automatski im se ukida poslanički imunitet.

April 8 at 9:38pm · Like

Radmila Janković

March 14

Predlažem da pročitate član 5.Ustava BiH tačka 3 pod g) i da predložite amandmane jer je ta tačka vezana za temu "kontrola rashoda kolektivnog šefa države"

Like · Comment

Seen by 11

Irina Djuric Kontrola korištenja budžetskih sredstava trebala bi biti redovna. Ja mislim da ovaj član treba mijenjati i napisati da kontrola treba biti 2 ili čak 3 puta godišnje.

March 14 at 8:32pm · Like · 2

Marija Kovac Ako nema pravovremene kontrole u oblasti finansija to dovodi do zloupotrebe vlasti i korupcije. Rashodi koje ima predsjedništvo moraju se kontrolisati, jer je u pitanju jedan od najviših organa vlasti u državi. Potvrdu za navedeno nalazimo u Ustavu SAD-a, u odjeljku 9, stav 7.

March 15 at 9:22pm · Like · 1

Anastasija Dodik Predsjedništvo, kao kolektivni šef države mora podnositi izvještaje PARLAMENTU, ne samo o svom radu nego i o korišćenju budžetskih sredstava. Rashodi PREDsjedništva moraju se javno objaviti tri puta godišnje.

March 16 at 7:01pm · Like · 2

Write a comment...

Milica Savić

March 7

U februaru je naša sekcija organizovala kviz na teme iz Modula br. 2. Jedna grupa je sastavljala pitanja, dok je druga zajedno sa profesoricom Janković napisala odgovore. Na dan održavanja kviza pozvali smo i ostale učenike, uglavnom maturante, da prisustvuju izvođenju kviza.

Pitanja su uglavnom bila vezana za politička, ekonomska, socijalna, kulturna prava. U okviru kviza smo organizovali i prepoznavanje poznatih citata iz najvažnijih deklaracija i evropskih ustava. Naročito su bili zanimljivi citati iz Povelje UN, Deklaracije o pravima čovjeka i građanina, Ustava SAD-a, Ustava Norveške i Ustava Rusije.

Najboljih troje učenika, kao nagradu su dobili priručnike „Upoznaj ustav i ono šta ti pruža“.

Like · Comment

Anastasija Dodik likes this.

Seen by 11

Radmila Janković

March 31 at 8:24pm

Kako je u Ustavu drugih država regulisano pravo na obrazovanje? Posebno je interesantno kako je ovo bitno pravo regulisano u državama u okruženju, našem regionu.

Like · Comment

Seen by 11

View 3 more comments

Marija Kovac U ustavu Republike Srbije piše: "Republika Srbija omogućuje uspešnim i nadarenim učenicima slabijeg imovnog stanja besplatno visokoškolsko obrazovanje, u skladu sa zakonom." Smatram da je ova odredba dobra, i treba da stoji u našem ustavu zbog komparativne prakse.

April 4 at 11:06am · Like

Milica Savić Na internetu sam pronašla da neke države izdvajaju oko 8 posto BDP-a za obrazovanje uključujući srednje škole i fakultete. Mislim da bi i BiH trebala dosta više ulagati u obrazovanje 😊

April 4 at 11:07am · Edited · Like

Milica Kašiković Država treba preduzeti sve mjere kako bi obrazovanje bilo dostupno svima. Ona treba organizovati obrazovni sistem tako da roditelji, kada su u pitanju djeca, odnosno pojedinac ima mogućnost i pravo izbora obrazovne ustanove...

April 4 at 11:09am · Like

Write a comment...

